

Preobrazba srednjega šolstva v usmerjeno izobraževanje

NAČIN IZOBRAŽEVANJA IN USPOSABLJANJA ZA POKLICE, POTREBNE ŽELEZARNI RAVNE

S preobrazbo srednjega šolstva v SR Sloveniji bi zagotovili vsem otrokom enake možnosti poklicnega izobraževanja, odločitev za ta ali oni poklic pa bo strokovno vodena in usmerjena ter »prenesena« v otrokovo zrelejšo dobo. Na ta način bo v veliki meri zmanjšana možnost hitrih in napačnih poklicnih odločitev, ki so pogojevale visok osip v sedanjih poklicnih, srednjih ter zlasti na višjih in visokih šolah. Za neustrezne poklicne odločitve je gotovo več vzrokov, vendar jih smemo otroku pripisati le v manjši meri.

Prvi vzrok je nedvomno odsotnost strokovnega svetovanja in nepoznavanja vsaj srednjeročnih potreb po določenih poklicnih profilih in stopnjah strokovne izobrazbe v združenem delu. Naslednji pomemben vzrok je ambicija staršev, ko želijo ohraniti družinsko »poklicno« tradicijo, ali pa nasprotno otroku ne »privoščijo« poklicnega dela, ki ga sami opravljajo. Velik pomen ima tudi bližina šol — možnosti. V predlaganem sistemu preobrazbe bo družba bolj kot doslej vplivala na poklicne odločitve, da bi vsaj ublažila, če že ne bo mogla odpraviti velikega poklicnega neskladja med željami (odločitvami) in potrebami združenega dela in družbe nasploh. Kajti delo mora postati temeljni smoter vzgoje in izobraževanja, povezan s proizvodnim in družbeno koristnim

delom, z življenjem ter s samoupravno prakso. Sistem pa mora biti zgrajen in izvajan na spoznanjih marksizma in sodobne znanosti, za delo, samoupravljanje, obrambo in za razvijanje kulturnih vrednot.

Izredno pomembna prvina predlagane preobrazbe srednjega šolstva je povezanost vzgojno-izobraževalnega procesa v celoto, ki se začne v predšolski dobi ter se za nekatere konča po 17. letu izobraževanja — visoke šole.

Predlagani sistem vzgoje in izobraževanja bo med drugim odpravil sedanje ostre ločnice med programi srednjih strokovnih šol ter zlasti teh z gimnazijskim programom in učnim načrtom. To praktično pomeni, da bodo odslej v prvi fazi usmerjenega izobraževanja, ki bo trajalo po uspešno končani osnovni šoli dve leti, vsem učencem ne glede na kasnejšo poklicno usmeritev dostopna (posredovana) enaka znanja — skupne programske osnove. Na ta način bodo pridobili vsi učenci, ne glede na primarno programsko usmeritev in kasnejšo izbiro poklica enako in solidnejše splošno znanje, ki se bo odrazilo v višji splošni kulturni ravni, družbeno-ekonomski razgledanosti, v večjem naravoslovno-matematičnem in proizvodno-tehničnem znanju. Višja vzgojno-izobraževalna raven, pridobljena s skupno programsko osnovo na začetku usmerjenega izobraževanja, bo tudi omogočila hitrejšo prilagajanje delavcev tehnološkim spremembam, ko že delajo v poklicu.

Skupna programska osnova za vseh pet primarnih programskih usmeritev bo tudi omogočila prehod z ene v drugo usmeritev brez polaganja diferencialnih izpitov — doslej so bili taki prehodi redki, ker so od učencev neredko zahtevali celo ponavljanje razredov. Predlagana rešitev bo v veliki meri vplivala tudi na zmanjšanje osipa, saj se bo učenec po prvih dveh letih usmerjenega izobraževanja še lahko preusmeril v drugo primarno usmeritev (npr. iz jezikovno-umetnostne v naravoslovno-matematično in proizvodno-tehnično), če bo spoznal, da se ob vstopu v usmerjeno izobraževanje ni odločil skladno s svojimi sposobnostmi in nagnjenji. To pomeni, da se bodo učenci dokončno odločili za bodoči poklic šele

po dveh letih. V predlogu so sestavljavci imenovali izobraževanje za poklic — finalno izobraževanje, ki bo različno dolgo. Za poklic ključavničarja in podobno bo trajalo eno leto, za poklic tehnika dve leti, na visokih šolah in fakultetah pa 6 let — 2 + 4.

Osnovnošolsko in visokošolsko izobraževanje, ki sedaj nista predmet razprav, sta kljub temu organsko povezani s preobrazbo srednjega šolstva. Prvo predhodi usmerjenemu izobraževanju in se s prehodom na celodnevno šolo že reformira, drugo pa bo doživelo preobrazbo v pravem pome-

nu, ko bo študij začela prva generacija reformiranih srednjih šol.

IZOBRAŽEVANJE ZA DELO, IZ DELA, OB DELU, NA DELU

Za delo se bo izobraževal vsak, ki bo nadaljeval izobraževanje na eni od faz in usmeritev usmerjenega izobraževanja, temeljilo pa bo na poklicnih potrebah združenega dela. Le-to bo moralo planirati strokovne profile in število bodočih delavcev. Iz tega sledi, da bomo morali v železarni pro-

(Nadaljevanje na 4. strani)

MALA USTAVA MED LJUDMI

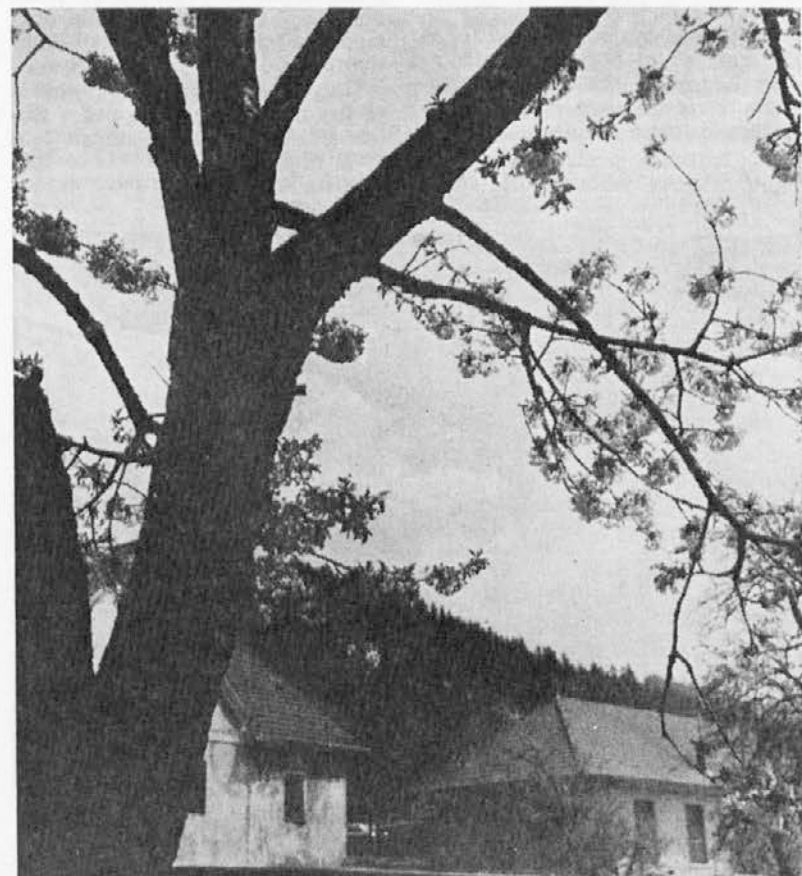
Začela se je najširša javna razprava o osnutku zakona o združenem delu. Preden se bo razvila široka razprava o posameznih konkretnih vprašanjih, najbrž ne bo odveč ponovno opozoriti na načelna stališča in izhodišča tega najpomembnejšega systemskega zakona.

Osnutek zakona o združenem delu je svojevrsten kodeks zakonodajnega gradiva o združenem

delu. Pri tem pa obstaja v mejah pristojnosti federacije na tem področju, saj ga ne ureja v celoti, ampak le s systemskega stališča in samo tiste odnose v združenem delu, za katere zagotavlja sistem socialističnih samoupravnih odnosov in enotne institucionalne temelje tega sistema.

Intencije zakona so razviti in razčleniti ustavno določilo o zdru-

(Nadaljevanje na 7. strani)

Prvo cvetje

IZ VSEBINE

- Zdravnik o prehrani v železarni
- Delo Slovenskih železarn v letih 1971—1975
- Izenačiti merila za dodeljevanje stanovanj
- Avtomatska obdelava podatkov v železarni
- Poudarjanje edine oblike je škodljivo
- Čaka nas odgovorno delo
- Načrtovati delo samoupravnih organov na vseh ravneh
- Pri inovacijah lahko samo napredujemo
- Marksizem bliže delavcu
- Solški center razpisuje

SLOVENSKE ŽELEZARNE V LETIH 1971-1975

OKVIRNI PREGLED IZVRŠITVE SREDNJEROČNEGA RAZVOJNEGA PROGRAMA

UVOD

Novembra 1970 je delavski svet združenega podjetja Slovenske železarnе sprejel in potrdil srednjeročni razvojni program za obdobje 1971 do 1975. Po izvedeni integraciji, ki je bila potrjena s podpisom samoupravnega sporazuma septembra 1969, med tremi slovenskimi železarnami Jesenice, Ravne in Store, so bili dani tudi pogoji za usklajeno načrtovanje razvoja. Prva sestavina razvojnega načrta je bil integracijski program z nedokončanim programom razvoja črne metalurgije Jugoslavije po 47. razpisu Jugoslovanske investicijske banke. Integracija je bila izvedena ravno v času, za jugoslovansko železarstvo najtežjem poslovnem obdobju, ki je imelo tudi svoje posledice, saj so leto 1968 zaključile skoraj vse železarnе z negativno bilanco. Sanacijski program je bil za slovenske železarnе naslednja sestavina srednjeročnega razvojnega programa. Zaokrožitev in optimalizacija obstoječih kapacitet z dopolnitvami integracijskega in sanacijskega programa je bila tretja sestavina in dopolnilo ter s tem tudi zaokrožitev srednjeročnega razvojnega programa Slovenskih železarn do leta 1975 v enovit in usklajen načrt.

Sprejeta politika in cilji srednjeročnega razvoja so predvidevali vključevanje razvoja črne metalurgije Slovenije v postavljene proporce družbenega načrta Slovenije ter usklajitev z zasnovami proporcev razvoja črne metalurgije Jugoslavije za načrtovalno obdobje. Kot nadaljnje osnove, cilji in naloge razvojnega programa je bilo v politiko razvoja vključeno naslednje:

Politika in cilji razvoja.

— S povečanjem produktivnosti, boljšim in bolj ekonomičnim izkoriščanjem obstoječih proizvodnih zmogljivosti doseči ugodnejše poslovne rezultate.

— Znižanje proizvodnih stroškov izdelave jekla je bilo spre-

jeto med osnovnimi nalogami razvojnega programa.

— Proizvodnjo je treba prilagoditi potrebam tržišča in razvojnemu programom predelovalne industrije.

— Delitev in specializacija proizvodnje, začete v integracijskem programu, z namenom delitve programa in izpolnjevanjem uvedenih tehnoloških procesov je bila nadaljnja sestavina srednjeročnega razvojnega programa.

— Ekonomika proizvodnje je v slovenskih železarnah pogojena s proizvodnjo večjega deleža kvalitetnih, predvsem pa plemenitih jekel in večje stopnje nadaljnje predelave vroče valjanih, kovanih in ulitih izdelkov.

— Ob relativno nizkih naložbah v investicije in s povečanjem obsega trajnih obratnih sredstev doseči boljše poslovne uspehe.

— Zaradi ugodne menjave, zemljepisne lege in specializiranega programa proizvodnje, ki ustvarja možnost tržnih viškov, je bila v razvojnem programu poudarjena usmeritev na izvoz, tako da bi bil delež vrednosti izvoza 15% realizacije.

URESNIČITEV SREDNJEROČNEGA RAZVOJNEGA PROGRAMA

Osnova za sprejeto razvojno politiko torej ni bilo bistveno količinsko povečanje proizvodnje jekla. Predvidena letna rast je znašala vsega 4,6%. V razvojnem načrtu je bilo predvideno, naj bi leta 1975 dosegli 800.000 ton. Dosegli smo 795.008 ton, torej le nekaj manj od predvidevanj. V več mesecih zadnjih dveh let razvojnega obdobja do leta 1975 je bila pa dosežena proizvodnja, ki dokazuje, da smo srednjeročni načrt v kapacitetah za proizvodnjo jekla dosegli. V petih letih je bila proizvodnja jekla povečana za 165.000 ton.

Docela novo zgrajena kapaciteta je bila samo elektro peč v Železarni Store, na kateri so leta 1975 proizvedli okoli 62.000 ton. Preostalih 103.000 ton povečanja v

letni proizvodnji je rezultat izkoriščanja obstoječih metalurških peči v jeklarnah.

Za blagovno proizvodnjo smo načrtovali, da bo znašal letni trend rasti 6,8% in da bo po količini izenačena s predvidevanji za proizvodnjo jekla. Planirana je bila nabava polizdelkov iz drugih jugoslovanskih železarn, kar bi zagotovilo vložek za letno proizvodnjo 801.500 ton blagovne proizvodnje.

V realizaciji srednjeročnega razvojnega programa je bila blagovna proizvodnja povečana od letnih 527.780 ton iz leta 1970 na 704.111 leta 1975. Povečanje znaša 173.221 ton ali 32% ozi-

skusno proizvodnjo šele letos jeseni.

Kvalitetna struktura proizvodnje surovega jekla je bila leta 1970 z deležem navadnih kvalitet 4,7%. Delež kvalitetnih ogljikovih in nizko legiranih jekel je znašal 65,9% ter delež plemenitih jekel 29,4%. Po petih letih se je znižal delež navadnih jekel na 3%, kvalitetnih ogljikovih in nizko legiranih se je tudi nekaj znižal na 56%, občutno se je povečal delež plemenitih jekel, in to na 42%. Po dokončanju razvojnega programa je srednjeročni plan do leta 1975 predvideval, da se bo letna eksterna realizacija povečala za 1.234 milijonov din, kar bi pomenilo, da prinese vsak vloženi dinar tudi dinar dodatne realizacije, ker je bilo predvideno, da bodo naložbe v osnovna sredstva znašale 1.233 milijonov dinarjev.

POBRATENJE Z OBČINO VARVARIN

Skupščina občine Ravne je na svečani seji vseh zborov podelila listino o pobratenju z občino Varvarin v SR Srbiji. Pobudo za to je dal že pred časom občinski odbor ZZB NOV Ravne, podprla pa ga je občinska konferenca SZDL.

To pobratenje ima svoje korenine v času okupacije. 8. julija 1941 je namreč odpeljal iz Šentvida pri Ljubljani vlak s 449 izgnanci iz Mežiške doline in okolice Litije. Po dveh dneh in nočeh vožnje so bili skoraj vsi pregnanci razporejeni po vaseh današnje občine Varvarin. Tamkajšnji domačini so jih bratsko sprejeli in jim po svojih močeh pomagali vsa leta vojne. Leta 1974 je bil v Varvarinu svečano odkrit spomenik. Veličastna manifestacija ob tej priložnosti je še enkrat potrdila, da bratstvo, ki povezuje Slovence in Srbe iz naših dveh občin, ni samo formalnost.

roma realiziran je bil letni trend rasti 5,8%. Da načrt ni bil realiziran, sta dva osnovna vzroka. Predvidena nabava polizdelka iz Železarn Smederevo ni bila mogoča v zadostni količini, ker so v Smederevu zakasnilo z gradnjo in niso mogli dobaviti s pogodbo dogovorjenih količin. Kasnitev gradnje hladne valjarne Železarnе Jesenice je drug neposreden vpliv poleg vrste manjših neizvršenih investicij v vroči, hladni predelavi in na področju višje stopnje predelave, ki so pa bile načrtovane v srednjeročnem razvojnem programu do leta 1975. Med temi so pomembnejše: rekonstrukcija žične valjarne v železarni Jesenice, delitev srednje in lahke proge v valjarni železarnе Ravne, nabava ogrodja za valjanje specialnih profilov v železarni Store in drugo.

Glede strukture proizvodnje po stopnji predelave je bil načrtovan bistven premik v smeri višje stopnje predelave.

V vroči predelavi naj bi se delež znižal od 73% iz leta 1971 na 51,5% leta 1975. V hladni predelavi bi se moral povečati od 18% na 34% in v višji stopnji predelave od 9% na 14,5%. Kasnitev predvidenih investicij je imela za posledico tudi zaostanek v planiranem premiku strukture proizvodnje. V vroči in hladni predelavi se je delež znižal po en procent in se v finalizaciji dvignil na 11%, kar je daleč od načrtovanega premika. Največji delež bi prinesla gotovo hladna valjarna na Jesenicah, ki bo pričela s po-

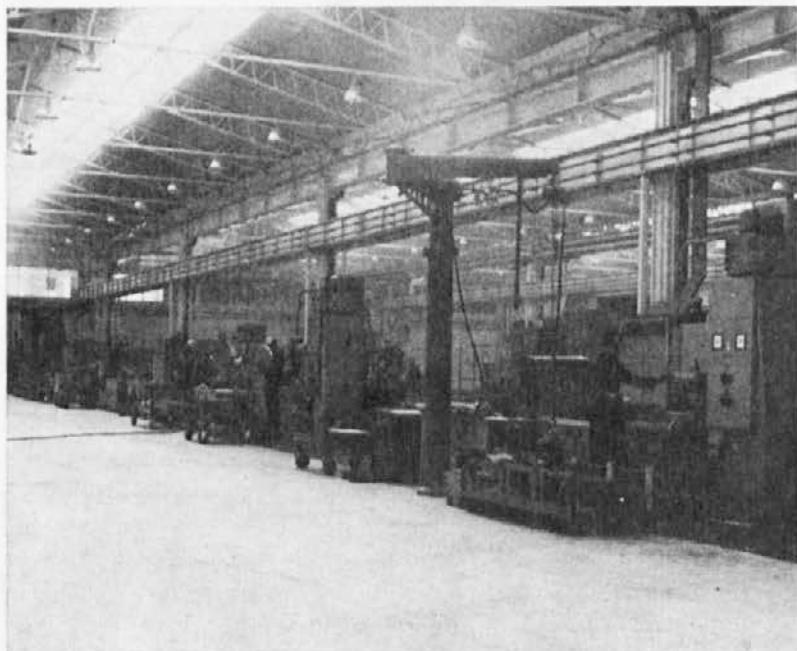
V srednjeročnem obdobju so Slovenske železarnе investirale v osnovna sredstva okoli 2.240 milijonov dinarjev, realizacija leta 1975 je bila zvišana v primerjavi z realizacijo iz leta 1970 za 5.012 milij. din. Vloženi dinar je dal lani torej 2,23 dinarjev realizacije, kar poleg izboljšanja poslovanja kaže tudi na to, da veliko predvidenih investicij ni bilo realiziranih.

Poslovanje Slovenskih železarn v obdobju 1971 do kraja preteklega razvojnega obdobja lahko ocenjujemo kot ugodno. Leta 1970 je bil delež akumulacije v celotnem dohodku združenega podjetja 7,7%. Z uvedbo mehanizma cen se je delež akumulacije v letu 1971 zvišal na 12,3% in se je držal približno na tem nivoju vsa leta.

Za izvoz je bilo v razvojnem programu predvideno, da bi morali doseči vrednost 15% realizacije. Leta 1974 se je realizacija izvoza že zelo približala postavljenemu cilju in je znašala 14% vrednosti prodaje. Zaradi znanih težav v zvezi z recesijo prodaje proizvodov črne metalurgije na svetovnem trgu in splošno gospodarsko krizo je izvoz v letu 1975 občutno padel.

Specializacija proizvodnje je med delovnimi organizacijami v okviru Slovenskih železarn izpeljana tako daleč, da predstavlja prekrivanje programov v blagovni proizvodnji samo še okoli 0,5% količine.

Medsebojne menjave, ki predstavljajo v pretežnem delu oskrbo

Pri industrijskih nožih

vložka za boljše izkoriščanje kapacitet integriranih delovnih organizacij, so dosegli leta 1975 količino nekaj nad 54.500 ton, kar je več, kot je bilo predvideno za medsebojne menjave tudi po srednjeročnem planu. Med železarnami je znašala menjava 27.400 ton, kar je zopet manj, kot je predvideval načrt iz leta 1970. Na eni strani ni bilo tehnično-tehnoloških možnosti in tudi potreb, na drugi strani pa so bile potrebe leta 1973 pridruženih delovnih organizacij predelovalcev žice večje kot možnosti oskrbe.

POVZETEK

Namen današnje informacije ni podrobna analiza realizacije posameznih načrtovanih investicij, temveč pregled izvršitve postavljenih ciljev razvojnega programa za obdobje 1971—1975. Če na kratko povzamemo dosežene rezultate, ugotovimo:

— Proizvodnja jekla se je dvignila od 630.309 v letu 1970 na 795.008 ton z letnim trendom rasti 4,5% ali praktično v načrtovanem obsegu. Kapacitete so večje kot 800.000 ton, kolikor je bilo načrtovano.

— Blagovna proizvodnja se je dvignila od 571.499 ton na 704.111

ton in letni trend rasti znaša 4,2%. Osnovne kapacitete primarne predelave za realizacijo 800.000 ton blagovne proizvodnje obstajajo. Manjša blagovna proizvodnja od predvidene je posledica nezagotovljenega vložka in tržne situacije.

— Strukturalno izboljšanje proizvodnje ni bilo doseženo v načrtovanem obsegu zaradi kasnitev investicij v hladno predelavo in finalizacijo. Z integracijo predelovalcev žice v Slovenske železarne decembra 1973 je bilo razširjeno področje nadaljnje stopnje predelave izdelkov črne metalurgije.

— Zaradi terminskega premika nekaterih investicij predvsem v valjarnah še ni bilo mogoče v celoti realizirati predvidene ukinitve obratov in naprav z neekonomično in neperspektivno proizvodnjo.

— Rentabilnejšemu poslovanju so dali svoj delež izboljšani izpolni, racionalizacija v porabi reprodukcijskih materialov in izboljšanje produktivnosti dela. Leta 1971 je znašala proizvodnja za prodajo 4,02 tone na zaposlenega, leta 1975 pa 4,34 tone, čeprav se je spremenila struktura proizvod-

nje, ki zahteva sorazmerno intenzivnejše zaposlovanje.

Od skupnega povečanja proizvodnje jekla se samo 62.000 ton letne proizvodnje v letu 1975 nanaša na novo kapaciteto, drugo povečanje je rezultat boljše izkoriščanja obstoječih proizvodnih naprav in povečanja proizvodnosti dela.

— V kvalitetni strukturi proizvodnje je bil dosežen pomemben premik, vendar ne v načrtovanih odnosih, kar je tudi posledica terminskega premika programa investicij.

Z letošnjim letom smo stopili v novo srednjeročno razvojno obdobje. Ena poglavitnih nalog in ciljev razvojnega načrta do leta 1980 je dokončati začete, zakasnele investicije in uskladiti ter zaozkrožiti že dane proizvodne kapacitete z dopolnitvami, ki bodo pomenile optimizacijo v tehnološkem in ekonomskem smislu. Za leto 1980 predvideva osnutek razvojnega načrta, naj bi v slovenskih jeklarnah proizvedli 1 milijon ton surovega jekla. Upamo, da bomo uspeli vsaj v tolikšni meri, kot smo v preteklem razvojnem obdobju do leta 1975.

Milan Marolt, dipl. inž.

Rojstvo reke

delavcu ponuditi ob pravem času (1), kalorično primeren (2) obrok, ki bo po svoji sestavi (3) in kuharski tehniki (4) ustrezen, okusen in raznovrsten ter serviran na kulturne način (5).

V MEJAH MOŽNOSTI, A BOLJŠE

Pokazalo se je, da bi bila najbolj prikladna tehnika »zmrznjene hrane«. Le tak industrijski način bi lahko zadovoljil vse navedene točke pri tako velikem kolektivu. »Zmrznjena hrana« se pripravi v posebni tovarni hrane. Vrsta obrokov je lahko zelo velika. Obroki se lahko pakirajo individualno v posebne kartonske posode z alu-folijo, dostavijo v železarno v kamionih — hladilnikih ter uskladiščijo prav tako v hladilnicah. Odtod se vsak dan dostavljajo v jedilnice. Delavci bi imeli na razpolago jedilnik z mnogimi jedili, ki bi si jih izbrali za naslednji dan. Zahteve bi zbirala oseba v jedilnici ter jih dnevno sporočala hladilnici, iz katere bi naslednji dan dostavljali zahtevane obroke ter jih predgreli v posebnih grelnih omarah.

Zal je bilo treba ugotoviti, da zaenkrat naša prehrabena industrija temu še ni kos, čeprav se za industrijski način pripravljanja hrane pripravljajo. Zato bo za nekaj prehodnih let pripravljali ob-

ZDRAVNIK O PREHRANI V ŽELEZARNI:

Pravočasno, primerno, okusno in kulturno

HRANA V SKLADU Z DNEVNIM RITMOM

Ali človek je, da živi, ali morda živi, da je? To, kar je na prvi pogled besedna igra, skriva v sebi ves odnos do hrane.

Človek je ujet v svoj planet ter njegov ritem dneva in noči. V tem ritmu niha tudi človekova pripravljenost za delo in počitek. Pripravljenost za delo se začne dvigati zjutraj in dopoldne doseže svoj prvi dnevni vrh. Potem pade in je nizka v zgodnjem popoldnevu, doseže proti zgodnjim večernim uram svoj drugi (nekoliko nižji) dnevni vrh ter nato postopoma pada do najnižjega nivoja okrog treh zjutraj, ko se spet začne dvigati. Kadar je pripravljenost za delo na dnu, je potreba po počitku in hranjenju največja. Tak je prirodni ritem. In seveda je razumno, če uredimo naš dan tako, da se vsaj približno sklada s tem ritmom.

Pri izmanskem delu žal to ni povsem mogoče. Mogoče pa bi bilo, če bi imeli delavnik od devetih zjutraj do petih popoldne. Če bi hkrati uredili tudi celodnevno šolo, promet in pač vse življenje.

To je en dejavnik, ki bi ga bilo treba upoštevati pri izbiranju časa hranjenja v železarni.

LAŽJE DELO — USTREZNA PREHRANA

V začetku sem napisal, da človek je, da živi. Hrana ima dve življenjski vloži: na eni strani predstavlja za človeka »gorivo«, s katerim poganja ta svoj človeški stroj, na drugi pa vsebuje »gradbeni material«, iz katerih človek gradi svoje celice, tkiva, organe.

Avto porabi za svoje delo toliko bencina, kolikor ga motor potrebuje za svoje delo, drugi pa ostane v tanku. Človek pa ta od-

večni bencin prav tako porabi, toda tako, da ga nakopiči v telesu kot maščobo.

Če človek poje torej več hrane, kot pa je potrebuje za gorivo in zidanje svojega telesa, se začne rediti.

Ko smo prejšnja leta delali v železarni analize kalorične porabe (porabe kisika) pri delu, smo ugotovili, da se je teža dela glede kalorične porabe v zadnjih letih bistveno zmanjšala. Če pa nekdo, ki je dolga leta opravljal težko fizično delo z veliko porabo kalorij, sede za komandni pult in težko delo prevzame stroj, ohrani iste prehrabene navade, se bo pričel rediti z vsemi zdravstvenimi posledicami. Morali smo si reči, da kalorično bogati obroki za večino delovnih mest v železarni niso opravičeni — če gre za malico.

Takoj smo namreč pomislili, da morda mnogi delavci z malico tudi zajtrkujejo, morda celo kosijo ali večerjajo. Potem seveda veliko premalo vemo o njihovih prehrabnih navadah. Če pa dejansko gre za malico — in iz tega izhodišča moram tukaj izhajati — je bila malica pogosto in za večino delovnih mest **kalorično prebogata**. Na drugi pa je bila **prerевна po svoji sestavi in kuharski tehniki**.

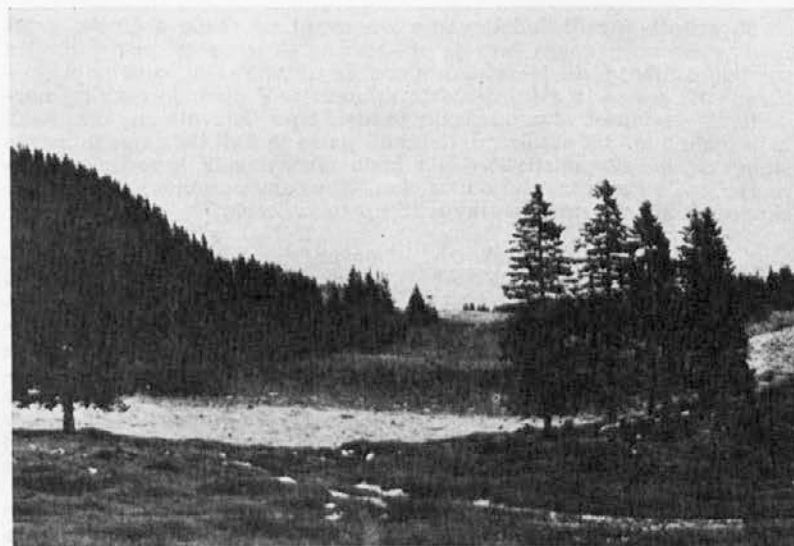
Človek, ki dolgo in težko dela, mora velik del svojih potrebnih kalorij pokriti z maščobo v hrani. Takih del je dandanes v železarni malo. Za lažja dela, kjer je treba energijo iz hrane hitro mobilizirati, pa so bolj prikladni ogljikovi hidrati. Beljakovine so gradbeni elementi, prepotrebni pa še razni minerali, vitamini in voda. Zahteve so večkrat povsem specifične: tako mora vročinski delavec v hrani nadomestiti sol, izgubljeno z znojem, težje pa pre-

naša hrano, ki terja popolno funkcijo solne kisline v želodcu. Delavci z različnimi kroničnimi boleznimi potrebujejo hrano, ki ustreza dietnim zahtevam.

ALI UŽIVAMO PRI JEDI?

V začetku sem napisal tudi, da človek živi, da je. S tem sem hotel reči, da uživa v hrani. Mislim, da bi moral delavec uživati v svoji malici. In če naj uživa, jo je treba pripraviti s primerno kuharsko tehniko, jo lepo servirati v jedilnici, ki je blizu delavčevega obrata. Čakanje v vrsti — da s tem poteče že dovršen del pavze — včasih na prostem in v slabem vremenu ter serviranju na zamaščenih krožnikih na zamazanih mizah gotovo ne predstavlja kulturne prehrane.

V železarni že dolgo tečejo pogovori, da bi se stvari obrnile na bolje. Osnovna želja je sledeča:

Ko dobrane se mrače

roke Dom železarjev v posebni, nalašč za to prirejeni kuhinji po receptih, ki jih bo izdelal Zavod za napredek gospodinjstva v Ljubljani, upoštevajoč načela, o katerih sem pisal. Poseben prehrambeni strokovnjak (inženir ali medicinska sestra dietetičarka) bo to pripravljane nadziral. Prehrana se bo dostavljala v jedilnice, ki bodo približane obratom. Vsak dan bosta morala biti na razpolago po dva topla obroka, različna zlasti po vsebnosti kalorij in primernosti za kronične bolnike (takoimenovana »lahka

DRUŽBENA PREHRANA LETOS

Naš oddelek za novogradnje je s pomočjo zunanjih sodelavcev — strokovnjakov prehranske industrije in Zavoda za napredek gospodinjstva v Ljubljani preučil vse možnosti, kako rešiti prehodno obdobje, ki je omenjeno v članku dr. J. Sušnika.

Zaključki so:

— Takoj pričnemo graditi jedilnico II na desnem bregu Me-

NEKAJ RESNIC O PREHRANI

● Za prehrano enega človeka je treba 0,9 ha obdelovalne zemlje. Takšne zemlje pa vse bolj zmanjkuje.

● Tretjina svetovnega prebivalstva je podhranjena. Zadostno (z okoli 2800 kalorijami dnevno) se hranijo le prebivalci zahodne Evrope in Severne Amerike. Afričani, Indijci in Pakistanci ne dobijo dnevno niti 2000 kalorij.

● Od lakote danes pri nas nihče ne umre, precej pa zaradi bolezni, ki jim botruje debelost.

● Zdravniki vedno bolj pogosto svetujejo poste, ki namesto pobožnih odpustkov prinašajo znižan krvni pritisk, znižanje maščob v krvi ter olajšano delo srca. J. S.

hrana»). Tak način bo pomenil dober korak naprej.

Pri razgovorih o hrani v železarni se je pokazalo, da malo vemo o tem, kako se delavci hranijo doma, pa tudi, kaj pravzaprav potrebujejo pri delu — glede na delo, zdravje in okus. Te stvari bi bilo treba bolje raziskati. Dejal bi, da bi delavcem ustregli — jih pa na drugi strani tudi vzgajali. Prepričan sem, da njihove prehranske navade niso vselej dobre.

Jemo torej, da živimo; toda bomo hkrati veder narod in tudi živimo, da bi jedli! Pametno družjenje obojega je prava življenjska modrost.

dr. Janko Sušnik

že, kjer je delavnica Hidromontaže. S tem bi razbremenili sedanje jedilnice (odpadlo bi čakanje) in približali delitev hrane delavcem TOZD II ter drugim.

— Sedanje jedilnice je treba modernizirati — kultivirati.

— V bodočih novih halah je treba povsod urediti primerne jedilnice — razdeljevalnice hrane.

— Odstopamo od koncepta gradnje lastne kuhinje, s tem da vmesno obdobje premostimo z manjšimi adaptacijami in strokovnimi ter organizacijskimi rešitvami v Domu železarjev.

— Jedilnico II bi zgradili in adaptacije opravili še letos.

Jože Kert, inž.

Izenačiti merila za dodeljevanje stanovanj

IZ POROČILA DRUŽBENEGA PRAVOBRANILCA SAMOUPRAVLJANJA O NEKATERIH POJAVIH IN PROBLEMIH NA PODROČJU STANOVANJSKIH RAZMERIC

58 pritožb zaradi dodeljevanja stanovanj na razne občinske ustanove v obdobju enega leta je spodbudilo družbenega pravobranilca samoupravljanja, da je izdelal »poročilo o nekaterih pojavih in problemih na področju stanovanjskih razmerij«. V njem je raziskal normativno urejenost stanovanjskih razmerij po delovnih organizacijah naše občine ter jih analiziral, dotaknil pa se je tudi dela samoupravne stanovanjske skupnosti. Poročilo bodo obravnavale osnovne organizacije sindikata in izvršni odbor skupščine samoupravne stanovanjske skupnosti, mi pa smo pripravili iz njega izvleček.

IZENAČITI MERILA O VELIKOSTI STANOVANJ ZA POSAMEZNE KATEGORIJE DRUŽIN

Le v nekaj več kot eni tretjini delovnih organizacij v naši občini imajo ustrezne akte o stanovanjskih razmerjih. Ker pa so med njimi vse večje, zajemajo 75 odst. vseh delavcev.

Najbolj pogostni načini reševanja stanovanjskih potreb so gradnja oziroma nakup družbenih stanovanj, adaptacija takih sta-

novanj ter kreditiranje individualne gradnje. Zelo aktualna pa postaja v zadnjem času modernizacija starih stanovanj. Ni dovolj, da imajo nekatere delovne organizacije v svojih aktih zapisano tako možnost. Potreben je sprejem programa in odobritev sredstev. Odločilno vlogo naj bi pri tem odigrala stanovanjska skupnost.

Ker imajo delovne organizacije zelo različno opredeljena merila za posamezne vrste družin, kakšna stanovanja jim pripadajo,

predlaga pravobranilec, da bi jih po temeljnih razpravah izenačili. Ukinili naj bi tudi limit površine, namesto tega pa naj bi se zastavila ustrežna politika delitve stanovanj.

NOBENIH PREDNOSTI ZA »POMEMBNA DELOVNA MESTA« PRI DELITVI STANOVANJ

Veliko je kritike na račun novo zgrajenih stanovanj, ki so večkrat nefunkcionalna in draga. Odločanje o teh vprašanih je še vedno zaprt v ozke kroge vodilnih delavcev, namesto da bi o njih odločali delavci prek svojih delegatov v stanovanjski skupnosti.

Tudi merila za dodeljevanje družbenih stanovanj so po delovnih organizacijah zelo različna. Najpogosteje obsegajo: sedanje stanovanjske razmere, zdravstveno stanje, pomen delovnega mesta, delovno dobo v delovni organizaciji, udeležbo v NOV, socialne razmere, število družinskih članov itn.

Delavci najbolj kritizirajo merilo »pomen delovnega mesta«, ker postavlja vodilne delavce v prednostni položaj. Ni pa to merilo v skladu tudi s 3. točko 9. sklepa 8. kongresa ZSS, ki pravi:

»Sindikati si bomo prizadevali za sistem dodeljevanja stanovanj vsem delavcem in občanom z enakimi pogoji.«

Na podlagi številnih pritožb, kritik in ugotovljenih dejstev pravobranilec predlaga, da v okviru občine poenotimo merila za delitev stanovanj ter jih razvrstimo takole:

stanovanjske razmere delavca, delovna doba in pogoji dela, socialne in zdravstvene razmere v družini itn. Od skupnega števila možnih točk naj bi namenili:

50 odst. za najslabše stanovanjske razmere, 30 odst. za najvišjo delovno dobo in najslabše delovno mesto, 15 odst. za najslabše družinske, socialne in zdravstve-

ne razmere, 5 odst. za druga merila.

V samoupravnih sporazumih bi bilo treba opredeliti obseg sredstev oziroma stanovanj, ki so namenjena pridobivanju novih strokovnih kadrov.

SOOČANJE S PRAKSO — ODPRAVLJANJE SLABOSTI

Praksa odpira še vrsto vprašanj, o katerih se kaže vsaj načelno opredeliti, npr.:

kakšne so pravice delavca ob upokojitvi, pravice ožjih družinskih članov po smrti delavca, opredeliti pravico do zamenjave stanovanja, kako upoštevati dobo čakanja, ali spodbuditi sovlaganje delavcev itn.

Tudi pri postopku za delitev stanovanj se pojavljajo slabosti, ki kažejo, da je treba zaostriiti odnos do strokovnosti in zakonitosti.

Pravobranilec daje v razpravo naslednje ukrepe:

— da se enkrat letno sprejme prioritarna lista in sklep o razdelitvi v tistem letu razpoložljivih stanovanj,

— da o dodelitvi stanovanja odloča delavski svet TOZD ali komisija, izvoljena na neposrednih volitvah,

— da ob preizkusu odloča delavski svet ali zbor delovnih ljudi,

— spoštovanje načela, da predlog za preizkus oziroma pritožbo in predlog za poravnavo na poravnalnem svetu stanovanjske skupnosti zadrži izvršitev sklepa,

— zagotoviti spoštovanje postopka, rokov, obveščanja itn.

Stanovanjska SIS je pri nas sicer že ustanovljena, vendar še ni polno, delovno zaživel. Tudi z organiziranostjo in delovanjem hišnih svetov ter zborov stanovalcev po krajevnih skupnostih ne moremo biti zadovoljni.

O teh in drugih problemih stanovanjskih odnosov naj bi javno razpravljali, se do njih opredelili ter jih pomagali reševati.

m. n.

Preobrazba srednjega šolstva v usmerjeno izobraževanje

(Nadaljevanje s 1. strani)

gramirati kadre vsaj za srednjeročno obdobje.

Na koroškem območju bi bili centri za usmerjeno izobraževanje v Radljah, na Ravnah in v Slovenjem Gradcu. Pri centru na Ravnah bodo tudi v bodoče vse finalne usmeritve kot doslej (kovinarji, metalurgi, strojniki). Šola za specializirane delavce (dve leti) bo obstajala, dokler bo na osnovni šoli osip.

Izobraževanje iz dela je sedaj redko (srednja politična šola). V času izobraževanja zadrži delavec lastnost delavca z nadomestilom OD in drugimi pravicami ter obveznostmi. Mišljene so tudi prekvalifikacije in poklicna rehabilitacija.

Izobraževanje ob delu bo (je) organizirano vzporedno z delovnim procesom. Sem sodi tako interno izobraževanje kot tudi izobraževanje za višjo stopnjo izobrazbe (večerne šole, dopisne, seminarji, kombinirane oblike). Pri nas je sedaj zelo razsežno, saj zajame letno okoli 1000 delavcev.

Višjo stopnjo izobrazbe si trenutno pridobiva okoli 300 delavcev. Za to izobraževanje sedaj poklicno usmerjanje ni bilo uspešno.

Izobraževanje na delu je usposabljanje za delo na delovnem mestu ali za sorodna delovna mesta. Doslej ta oblika ni bila sistematično izvajana. Tudi v bodoče bo ta in predhodna oblika izobraževanja nujna, saj se določeni del generacije iz različnih, največkrat socialnih razlogov, ne bo vključil v usmerjeno izobraževanje.

Na kraju je treba reči, da preobrazba srednjega šolstva ne bo mogoča čez noč, saj bo zahtevala dodatna denarna in druga sredstva ter usposobljene kadre. Lahko celo rečemo, da iz nje ne bo kaj dosti, če njenega smisla (menjave dela) ne bo doumelo združeno delo. Navsezadnje je predlagana reforma zahteva združenega dela — njegovega tehnološkega razvoja, ne glede na to, če smo to v svoji zavesti že doumeli ali ne.

Milan Zafošnik

Proizvodnja slovenskih železarn v marcu 1975 in prvem četrtletju

Letošnje prvo četrtletje je bilo po doseženih proizvodnih rezultatih uspešno. Lani smo ocenili obdobje prvih treh mesecev celo za boljše, letošnji podatki so ponekod boljše, nekateri pa slabši, vendar v celoti in posamezni so na trendu letnega gospodarskega načrta.

Proizvodnja surovega železa je v primerjavi z lanskoletno za 5% večja, letni načrt izvršujemo s 106%.

Jekla je bilo letos proizvedena okoli 3500 ton ali 2% več kot v enakem obdobju lani in 2% več, kot je četrtina letnega načrta.

Blagovne proizvodnje je bilo doslej okoli 1% manj kot lani, kar velja za sestavljeno organizacijo združenega dela v celoti in tudi skupno za železarne, medtem ko je pri predelovalcih nekaj večja, kot je bila v prvem četrtletju lani.

Za eksterno realizacijo, pri kateri železarne tudi v marcu niso dosegle načrtovane vrednosti, čeprav je realizacija letos za 1% večja, kot je bila dosežena konec marca lani, moramo ugotoviti, da zaostajamo kar izdatno, to je 9% za četrtino letos načrtovane vrednosti.

Dosedanji izvoz je 7% večji od lanskoletnega, vendar izdatno zaostajamo za načrtom.

Poprečno število zaposlenih je v letošnjem letu za 1% večje, kot je bilo v prvem četrtletju lani, iz česar sledi, da smo v produktivnosti, če računamo na proizvedeno količino jekla na zaposlenega, napredovali, v primerjavi na proizvedeno enoto blagovne proizvodnje nazadovani in v realizirani vrednosti ostali približno na istem nivoju kot lani.

Da je realizacija prvega četrtletja uspešna, je v precejšnji meri zasluga posebno uspešnega dela v mesecu marcu. Že več let nazaj ugotavljamo, da sta meseca marec in april pretežno najuspešnejša meseca v letu. Letošnji rezultati to samo potrjujejo. Poprečno smo lahko zadovoljni z vsemi dosežki, dva rezultata pa je treba posebej poudariti. V žični valjarni Železarne Jesenice so dosegli doslej največjo mesečno proizvodnjo, tj. 11.490 ton, in v jeklarni Železarne Štore doslej največjo količino jekla 9785 ton.

Proizvodnja surovega železa, ki je znašala 18.927 ton, je bila doslej v Slovenskih železarnah samo enkrat presežena. Jeseniški plavžarji so izvršili mesečni načrt okoli 114% in na štorski elektroredukcijski peči s 113%. Skupna izvršitev mesečnega načrta znaša 114%.

Proizvodnja jekla je bila večja kot 70.000 ton. V vseh treh jeklarnah so presežili mesečno načrtovano količino. Če bi v vseh nadaljnjih treh četrtletjih dosegli enako proizvodnjo kot v prvem, bi lahko dosegli letno proizvodnjo nad 824.000 ton.

Blagovna proizvodnja je bila v marcu letos prvič nad poprečno

mesečno načrtovano količino. Železarne so dosegle malo manj kot 61.000 ton ali okoli 3% več, kot je načrtovano, predelovalci so pa izdelali 3263 ton izdelkov in zaostali 4% za načrtom. V seštevku je za združeno podjetje to seveda še vedno več kot 100% izvršitev.

V železarnah so na Jesenicah v zaostanku tako mesečno kot tudi četrtletno, na Ravnah so mesečni načrt dosegli, četrtletno zaostajajo, v Štorah so mesečni načrt presegli za 16% in v primerjavi s četrtletnim imajo prednost 9%.

Predelovalci so menda kar tekmovali, kdo bo v marcu dosegel boljši rezultat. Najslabši podatek je v Verigi, pa tudi ta je 108% mesečnega poprečja. V Žični je podatek 166%, v Plamenu 253% in v Tovilu 283%. Seveda so ti podatki relativni, kar zadeva količine v četrtletju, je pa izvožena količina pri predelovalcih za 54% večja kot v enakem obdobju lani.

Skupno je bil v Slovenskih železarnah v marcu izvoz 114% načrtovane količine, četrtletno pa je zaostanek 16%.

Približno enak dosežek je tudi pri vrednosti izvoza. Mesečna vrednost je bila v marcu 15% nad načrtovano, četrtletno pa znaša zaostanek 22%.

Pojave pri izvrševanju eksterne realizacije smo omenjali že v preteklih mesecih, v marcu je le malo spremenjeno stanje. V no-

danji tržni situaciji lahko še nadoknadili zaostanek vrednosti eksterne realizacije iz prvega četrtletja, ki znaša 8%.

V vseh delovnih organizacijah se povečujejo težave z zagotovitvijo potrebnih količin naravnih, da bi proizvodnja lahko polno izkoriščala razpoložljive zmogljivosti naprav. Pri tem stanju tečeje medsebojne menjave prav zadovoljivo, v večini postavk kaže izvršitev namreč precej več kot ustreza četrtletnim količinam.

Značilno za marec je, da vse poteka kar ugodno. Ni posebnih težav v oskrbi s surovinami. Nobenih izrednih redukcij električne energije ni bilo. Zastoji zaradi vzdrževanja se znižujejo in obrati dosegajo rekordne dosežke. Upajmo, da so težave z naročili le prehodne in da bodo ostali za proizvodnjo še naprej tako ugodni pogoji.

UVELJAVITEV NOVEGA SISTEMA DELITVE OD

Po TOZD in DSS so potekali uskladitveni sestanki o analitični oceni delovnih mest. Končani so bili do 25. marca. Sledila je priprava v strokovnem teamu za uskladitev teh ocen na ravni delovne organizacije.

24. aprila je bila seja delegatov za potrditev dopolnil samoupravnega sporazuma o delitvi OD in sistemizaciji delovnih mest zaradi priprave za obravnavo po delovnih skupinah. Ta razprava naj bi bila zaključena okoli 15. maja.

Sledil bo ponovni uskladitveni postopek na ravni TOZD, DSS in delovne organizacije v zvezi s pripombami delovnih skupin. Nato bo izoblikovan dokončen predlog za obravnavo in potrditev na zborih delovnih ljudi.

Delavski sveti bodo verificirali te potrditve in predložili samoupravne splošne akte v podpis delavcem.

Ugotovitev veljavnosti samoupravnih aktov za novi sistem delitve OD naj bi bila opravljena do 20. junija. Tako bi lahko izvedli obračun OD po novem sistemu že za mesec junij z izplačilom 15. julija.

Zanimiva je odprema. V Železarni Jesenice so odpremili 94% količin, v Železarni Ravne celo več, kot so letos proizvedli, in v Železarni Štore 98% proizvodnje.

Kot že rečeno, predelovalci niso dosegli mesečnega načrta in v četrtletju zaostajajo za 8%. Pri delovnih organizacijah je stanje zelo različno. V Plamenu so mesečni plan presegli za 21% in kvartalnega izvršujejo s 110%. Doslej so odpremili 93% proizvodnje. V Tovilu so za mesečnim planom zaostali za 3%, za četrtletnim za 4%, odpremili so pa že del lanskoletne proizvodnje. V Verigi so mesečni načrt dosegli, četrtletno zaostajajo za 4%, odprema je praktično enaka proizvedeni količini. V Žični so zaostali v marcu za 22% za načrtom, četrtletnim 23% in odpremili so 71% proizvodnje.

Slovenske železarne so skupno presegle mesečni načrt za 2%, četrtletni je presežen za okoli 400 ton oziroma izvršitev znaša 100%.

Da dosežki v izvozu niso zadovoljivi, je omenjeno že uvodoma. V marcu so v Železarni Jesenice izvozili nad 4000 ton izdelkov in tako tudi v četrtletnem seštevku presegli za 6% četrtino letno načrtovane količine. Železarna Ravne in Štore precej zaostajata za četrtino letos načrtovanega izvoza.

beni železarni niso dosegli načrtovane vrednosti in tudi zbirno za prvo četrtletje imajo vse tri železarne zaostanke. V Železarni Jesenice je letošnja realizacija v prvih treh mesecih tudi nižja, kot je bila v enakem obdobju lani. Podobno stanje je tudi v Žični Celje. Zbirno imajo večjo realizacijo, kot je četrtina letnega načrta, samo v Plamenu in v Tovilu. Skoraj težko je pričakovati, da bi lahko do konca leta ob se-

ŠTAFETA MLADOSTI

Vsako leto mladi širom Jugoslavije pošiljajo pozdrave in čestitke revolucionarju — borcu in voditelju socialistične Jugoslavije Titu za njegov rojstni dan 25. maj, ki je hkrati tudi praznik vseh mladih po Jugoslaviji. Kakor v preteklosti, tako tudi letos mladi nosijo pozdrave z najboljšimi željami in čestitkami s štafetno palico.

11. maja je tekla zvezna štafeta skozi naše kraje. Na Ravnah je bila pred Namo osrednja proslava. Bilo je svečano, kakor se spodobi za tako proslavo. In vsepovsod mladost — mladi recitatorji, mladi govorniki, mladi nosilci štafete, v srcih vseh pa globoka narodna zavest, ljubezen do domovine in našega dragega voditelja. Eden pa je za vse mlade svečano obljubil, da hočejo postati dobri samoupravljalci, koristni naši družbi in dosledno uresničevati naloge, ki so pred njimi. Nekdo iz množice nosilcev štafete pa je rekel: »Hvaležni smo ti za tople človeške besede, ki jih vpijajo mlada ušesa, in za tvojo vero v nas. Veš, ne bojimo se bodočnosti, kajti po tvoji poti bomo šli, tovariš Tito!«

Pomladne nevihte

AVTOMATSKA OBDELAVA PODATKOV V ŽELEZARNI

Šele s celotno materijo, ki bo izšla v več nadaljevanjih, bo bralec lahko dobil grobo predstavbo o sedanjih in bodočih pridobitvah avtomatske obdelave podatkov. Zato ta članek jemljite samo kot del celote, ki pa je naenkrat zaradi preobširnosti ni mogoče objaviti.

S temi članki zato želim, v imenu strokovnih služb in službe AOP, širše seznaniti celotni kolektiv z delom in dosežki na področju avtomatske obdelave podatkov, od instalacije računalnika do danes.

Zaposleni v Železarni Ravne smo na tem ali onem delovnem področju vezani na računalniško obdelavo podatkov. Če ne drugače, se ta povezava odrazi neposredno prek delovne in primopredajne dokumentacije kot nosilcu računalniško obdelanih informacij ali kot nosilcu informacij za nadaljnjo računalniško obdelavo. Prav vsi pa se vsaj vsakega 15. v mesecu na podlagi računalniško izpisane plačilne kuverte spomimo, da obstaja neko tehnično sredstvo — računalnik, ki je na podlagi sprejetega pravilnika o delitvi osebnih dohodkov in vnesenih količinskih podatkov ovrednotil naše opravljeno delo za pretekli mesec ter ga po vseh elementih OD izpisal na kuverto.

1. novembra 1973. leta je železarna Ravne pridobila računalniško opremo — sistem IBM 370/135, da bi začela izvajati koncept avtomatske obdelave podatkov, ki je bil predhodno zgrajen in do tega datuma že delno uvajan na računalniških centrih v Radovljici in na Jesenicah. Faza priprav, ki je v glavnem zajemala izšolanje kadra za delo z računalnikom, analizo obstoječega stanja, izdelavo koncepta avtomatske obdelave podatkov in izgradnjo banke podatkov, kot izhodišče za uspešen start za delo z računalnikom, je bila uspešno izvršena do instalacije računalniškega sistema.

V osnovnem konceptu avtomatske obdelave podatkov so bile predvidene tri glavne faze uvedbe računalniških obdelav, ki ga je potrdila komisija za avtomatsko obdelavo podatkov.

Prva faza je predvidevala klasično računalniško obdelavo z organizacijo zbiranja podatkov o poslovnih predvidevanjih in dogajanjih, zajemanje teh podatkov, obdelavo ter posredovanje povratnih obdelanih informacij strokovnim službam v obliki pisanih poročil.

V to fazo spada:

- ustvarjanje baze podatkov o materialnih, izdelkih, tehnologiji, kupcih in dobaviteljih, zaposlenih, osnovnih sredstvih, kakovostnih pogojih, merilnih in kontrolnih točkah itd.;

- obdelava naročil kupcev;
- lansiranje delovne in primopredajne dokumentacije;
- evidenca materialnega poslovanja;

- izdelava planskih kalkulacij;
- obračun proizvodnje;

- fakturiranje in evidenca o realizaciji;

- saldakonti kupcev in dobaviteljev;

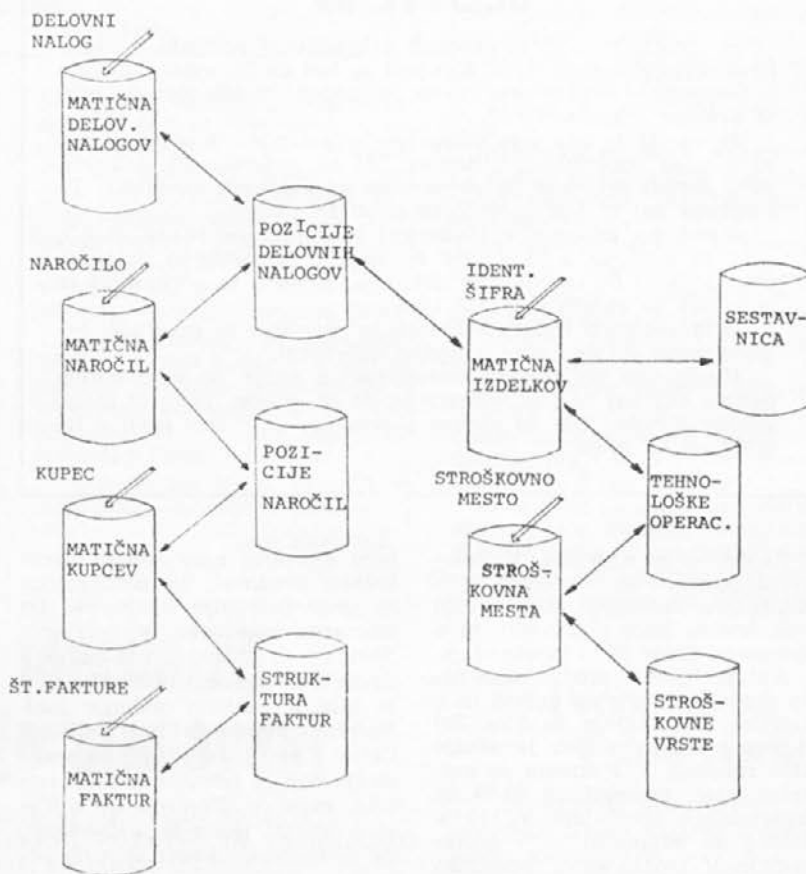
- evidenca neuspele proizvodnje;

- obdelave s področja kvalitete in tehnološke problematike izdelkov;

- personalna evidenca in obračun osebnih dohodkov.

V teh točkah so našeta na grobo le področja, ki jih naj bi služba AOP s sodelovanjem pristojnih služb prioriteto obdelovala.

V drugi fazi je po konceptu predvidena uporaba terminalov v strokovnih službah, uvedba terminiranja proizvodnje in optimizacijskih programov za doseg čim boljnjih poslovnih rezultatov.

Shematska predstava banke podatkov z medsebojnimi povezavami

Tretja faza, ki naj bi delno potekala vzporedno z drugo, predvideva uvajanje procesnih računalnikov za vodenje procesov predvsem v topilnici, pa tudi v drugih proizvodnih obratih. Kljub temu da je na obeh teh fazah uvajanja računalniške obdelave že veliko konkretno storjenega, ju bom obravnaval s stališča zastavljenega koncepta v enem naslednjih člankov.

Analiza izvedbe prve faze koncepta avtomatske obdelave podatkov, ki sloni na principu integrirane medsebojne povezave, pokaže, da so bili doseženi zelo pozitivni rezultati, kar ob raznih prilikah priznavajo tudi zunanji strokovnjaki s področja AOP. Te rezultate je treba pripisati v veliki meri odločitvi železarne, da je treba osnovati posebni strokovni

team za to področje dela, in večini strokovnih služb, ki so si prizadevale za vzpostavitev čim kvalitetnejšega informacijskega sistema z njihovega delovnega področja. Predvsem je treba poudariti, da so priprave dela in proizvodnja v teamskem delu s službo AOP odigrale pri ustvarjanju tehnološke banke podatkov kot osnovnega izhodišča našega informacijskega sistema pomembno vlogo. Z njihovo pomočjo je formirana banka podatkov s tehnološkimi podatki o naših proizvodih (matični podatki o izdelkih, sestavnice, delovne operacije in delovna mesta itd.).

Na te podatke so neposredno ali posredno vezane vse informacije, ki nastajajo v procesu proizvodnje in jih je treba zasledovati, da lahko analiziramo rezultate poslovanja.

V teh »posodah«, ki jih strokovno imenujemo diski, so shranjeni podatki, ki jih uporabljamo pri najrazličnejših obdelavah. Osnovno pravilo in prednost take banke podatkov je, da je vsak

pati iz stanovanja na enem koncu in vstopati na drugem, da opravimo predviden posel v tistem delu stanovanja itd., namesto, da bi šli iz sobe v sobo. Take prednosti omogoča samo sistematično zgrajena banka podatkov.

Na podlagi banke podatkov, ki trenutno vsebuje okrog 700.000 stavkov ali 300 milijonov znakov (en stavek predstavlja matične podatke npr. o izdelku, zaposlenem, stroškovnem mestu itd.) smo izdelali in posredujemo vse pomembnejše informacije strokovnim službam, ki smo jih planirali za prvo fazo.

Edo Javornik, dipl. oec.

OBISK NA RAVNAH

Delegacija občinskega odbora sindikata delavcev kovinske industrije iz Nove Gorice se je na Ravnah in v Mežici mudila 15. in 16. aprila. Ta obisk sodi v program občinskega odbora sindikata kovinarjev Ravne na Korškem o medsebojnem sodelovanju s sosednjimi občinami.

Gostje so si na Ravnah ogledali železarno, Delavski muzej in Dom telesne kulture s športnim parkom, prav posebej pa jih je zanimala gradnja novega naselja v Kotljah. Na Prevaljah so obiskali TRO, v Mežici pa rudnik svinca in topilnico.

Uradni pogovori so potekali na Ravnah in v Mežici. Delegacijo je poleg razvoja železarne in rudnika zanimalo sindikalno delo v obeh OZD ter povezava z občinskim odborom in občinskim svetom sindikata. Ker je bila delegacija sestavljena iz predstavnikov štirih večjih delovnih organizacij Nove Gorice, so želeli vedeti za izkušnje, ki jih imata železarna in rudnik pri samoupravljanju, delegatskih odnosih, delu SIS in krajevnih skupnosti, uveljavitvi pravic, ki izhajajo iz SL '76, delu samoupravnih delavskih kontrol, varstvu pri delu, gradnji stanovanj, ureditvi družbene prehrane, sprejemanju samoupravnih sporazumov, še posebej pa o sistemu samoupravnega sporazuma o delitvi OD.

Pogovori so pokazali, da nekaterih izkušenj ne bi smeli prezreti ne na eni ne na drugi strani. Čeprav novogoriški delavci delajo v neprimerno boljših pogojih od delavcev v železarni in rudniku, imajo nekatere stvari mnogo boljše urejene. Predvsem se izplača posneti njihove izkušnje na področju družbene prehrane ter pri kreditni politiki glede individualne gradnje stanovanj.

Na koncu so gostje izrazili željo, da bi medsebojna srečanja postala tradicionalna.

Jurij Glavica

MODROSTI

Malo ljudi razmišlja, vendar bi vsi radi odločali.

Friderik II

Pekel, to so drugi.

Sartre

Kdor se opravičuje, se obtožuje.
Francoska modrost

MALA USTAVA MED LJUDMI

(Nadaljevanje s 1. strani)

ženem delu ter oblikovati pravne institute in mehanizme za neposredno uporabo. Zakon tako temelji na treh zahtevah. Ureja celotni sistem združenega dela za vsa področja in odnose, kar je bilo doslej obravnavano v več posebnih zakonih. Nekateri deli sistema, na primer o družbenih dogovorih in samoupravnih sporazumih, so tako temeljito obdelani, da jih posledaj ne bo treba več posebej urejati.

Zakon ureja temeljni ustavni položaj delavca in njegovo neodtujljivo pravico odločati o sredstvih in rezultatih svojega dela in upravljati z družbenimi sredstvi, ki jih v svojem in skupnem družbenem interesu združuje za posebne namene. Pri pravni opredelitvi posameznih institutov skuša zakon preprečiti različne naša sprotujoče si razlage zakonskih določil. Izogiba se tudi urejanju zadev, ki morajo biti prepuščene ekonomski politiki. Prav tako zakon spoštuje meje ustavne pristojnosti federacije in ne posega na zakonodajno področje republik in pokrajin. Jedro zakonskega gradiva je v urejanju pglavilnih sestavin združenega dela. Te zajemajo družbenoekonomske odnose v združenem delu, ki temelje na dohodkovnih odnosih, samoupravno organiziranost in ureditve samoupravljanja delavcev v združenem delu. Celotni sistem, ki ga ponujajo predlagane zakonske rešitve, je povsem določeno opredeljen, tako da bi kar najbolj spodbujal nadaljnje povezovanje združenega dela. Podporo daje le zdravim, gospodarsko utemeljenim povezavam na podlagi urejenih dohodkovnih odnosov. Organizacije združenega dela ne obravnava kot enkrat za vselej organizirane skupnosti, ampak odpira različne oblike povezanosti, organiziranosti in sodelovanja. TOZD in delovno organizacijo opredeljuje kot edini oblik, ki so ju delavci dolžni organizirati, če so izpolnjeni z zakonom določeni pogoji. S tem zakon odpravlja ne tako redke napačne razlage ustavnih opredelitev TOZD, njihove samostojnosti, kje se lahko ali morajo ustanoviti, kako se povezujejo itd.

Glavna novost zakona je ureitev odnosov med proizvodnim delom, ki ustvarja vrednosti, in delom, ki ustvarja pogoje za te vrednosti. Opuščena je ambicija, da zakon delavce zavezuje, da se morajo organizirati v posamezne oblike združevanja. Obvezo je združevanje v TOZD in delovno organizacijo. Prostovoljno pa ostaja pri tem, kdo se s kom združuje. Osnutek zakona normativno določa, da TOZD ne more obstajati zunaj delovne organizacije, kar vrača delovni organizaciji nekatere pravice in zavrača prakso, ki je zrahljala vezi med TOZD in okviru delovne organizacije. Novost je uvedba takoiimenovane tretje stopnje organiziranja sestavljene organizacije. Za razliko od prejšnjega osnutka, ki je forsiral odločanje na zborih delavcev, je sedaj točno določeno, o katerih stvareh odločajo delavci na zborih. Določeno je tudi, da je samoupravni sporazum o združevanju v OZD osnovni akt, ki ga mora osebno podpisati vsak de-

lavac. Tako mesto, kot jim po ustavi pripada, so dobili tudi delavski svet in drugi organi upravljanja v sistemu neposrednega samoupravljanja, ki so bili v praksi nehote devalvirani. Uveljavljajo pa se tudi nekateri drugi splošni akti: statuti, pravilniki, poslovnik, ki na splošen način urejajo odnose. S tem se ukinja praksa, da so se v zadnjem času praktično vse zadeve urejale s samoupravnimi sporazumi, kar je neprikladno in ne ustreza ustavni konceptiji urejanja celotnih odnosov.

V zakonu je sindikat obravnavan kot razredna in družbena sila, ki organizacijsko deluje znotraj samoupravljanja, pomaga pri oživiljanju dela samoupravnih organov in predlaga, inicira ter sodeluje pri podpisovanju aktov, samoupravni organi pa na iniciativo sindikata morajo ukrepati. Močneje kot doslej je poudarjena vloga družbenopolitičnih skupnosti, in to ne samo pri odpravljanju morebitnih deformacij in skupinsko lastniških težej, ampak tudi pri aktivnem odpravljanju težav, v katere zaidejo organizacije združenega dela in so tako integralni del sistema združenega dela. Janko Dežman

macijski sistem, v njem pa povezani s podatki iz proizvodnje. S povratnimi informacijami je ta sistem osnova raziskovalnih in razvojnih nalog, s tem pa tudi temelj za stalno, načrtno izboljševanje tehnologije ter dvigovanje kakovosti proizvodov. Prav zato smo vso službo MR z vsemi metalurškimi laboratoriji vključili v TOZD metalurške proizvodnje, da bi raziskave čim bolj približali proizvodnji.

Delati za »danes« in »jutri«

Metalurški laboratoriji so zelo močno angažirani z delom za kontrolo kakovosti, ki poteka po uhojenih in dokumentiranih poteh. Služba kontrole kakovosti iz obratov pošilja v laboratorije probe v skladu z zahtevami naročnikov ali naših internih kontrolnih predpisov. Laboratoriji opravijo kot uslugo zahtevane preiskave in rezultate s svojimi predlogi delnih dispozicij predajajo službi kontrole kakovosti v dokončno odločitev o nadaljnji »usodi« kontroliranega materiala. Služba MR tem standardnim preiskavam priključuje še vrsto dodatnih raziskav za interne potrebe bogatitve tehnične dokumentacije o lastnostih naših jekel. Te izvajamo z daljšimi termini v skladu s potrebami in možnostmi. Vsekakor mora taka raziskovalna dejavnost laboratorijev zagotoviti, da bomo s podatki in analizami pripravljeni na to, kar bodo naši kupci zahtevali »jutri«, saj vemo, da šporen razvoj in zahtevnost pri zagotavljanju kakovosti hitro napreduje.

Vidimo, da so celo glavne dejavnosti laboratorijev precej raznolike. V splošnem segajo na področje kontrole kakovosti, raziskav in osvajanja ter reševanja proizvodne problematike. Da bi te dejavnosti organizacijsko in terminsko čim bolj obvladali, smo morali pred nekaj leti organizirati posebno pripravo dela z dokumentacijo georga in s sprotin prenašanjem vseh podatkov in rezultatov v banko podatkov za obdelavo na računalniku. Danes jo že koristno uporabljamo.

Glavne značilnosti posameznih enot v metalurških laboratorijih

Delavnica za izdelavo prob je opremljena z vsemi osnovnimi vrstami strojev, vendar bo treba nekatere enako kot v proizvodnji pravočasno nadomeščati. Nikakor ne smemo te delavnice podcenje-

50-LETNICA 3. KONGRESA SKOJ

Zgodovina jugoslovanskih narodov beleži vrsto pomembnih prelomnic, ki so bile usodne za nadaljnji razvoj naše samoupravne socialistične družbe. Letos poteka 50 let od 3. kongresa SKOJ, ki je bil od 17. do 20. junija 1926 v Kefrovem mlinu. Udeležilo se ga je 32 delegatov — mladih skojevcev iz vse Jugoslavije. Ivan Ditinger in Prežihov Voranc sta bila glavna organizatorja. V takratnih težkih dneh, dneh trpljenja naših narodov, so se zbrali v popolni konspiraciji.

Današnja mlada generacija se zaveda dolga takratni generaciji mladih skojevcev, ki so začeli revolucionarno pot, jo nadaljevali skozi drugo svetovno vojno, predvsem pa jasno začrtali pot prihodnjim rodovom. Oni so dali življenja v revoluciji za nas, za naše lepše življenje. Spomin na te težke dni pa poskušamo utrditi na proslavah, na mitingih, na shodih mladih, kjer se veselimo, uživamo svojo mladost in svobodo, za katero smo v vsakem primeru pripravljeni dati tudi svoje življenje.

Mladi v občini Ravne želimo dostojno počastiti spomin na tiste hude dni, ko so se pred 50 leti prav v tem Kefrovem mlinu na 3. kongresu SKOJ oblikovale pomembne odločitve.

Danes Kefrovega mlina ni več, le bajta še stoji, toda zapuščena je in spominska plošča skoraj drastično izstopa od skrhanne, razpadajoče fasade, okoli nje pa je vse polno ropotije in raznih odpadkov. Menda nam to ne more biti v ponos, zato bodo mladi z delovno akcijo uredili okolico, fasade seveda ne bodo mogli spremeniti. Nekoliko žalostno je to dejstvo. Vendarle pa se bodo mladi in občani iz cele občine zbrali tam v juniju, kjer bodo oživili spomin na dni pred 50 leti, istočasno pa to pomeni tudi zvezo s proslavljanjem dneva mladosti. Da pa to obletnico, ki je vezana na nadaljnji razvoj naprednih socialističnih sil v borbi naših narodov in narodnosti, dostojno počastimo, se je treba proslave udeležiti, kar je navsezadnje naloga in dolžnost vsakega člana naše skupnosti.

T. A.

Predstavljamo našo železarno

DEJAVNOST IN POMEN METALURŠKIH LABORATORIJEV

Jeklo reagira že na prav majhne spremembe temperature, napatosti in okolja. Te reakcije kaže strokovnjaku z značilnimi pojavi v mikrostrukturi. Ker kupci naših izdelkov zahtevajo vse mogoče mehanske, fizikalne, tehnološke in druge lastnosti jekel, jih mora tehnolog s pogoji izdelave, predelave in toplotne obdelave zadovoljiti. V teh medsebojnih odnosih in povezavah imajo metalurški laboratoriji svojo posebno vlogo.

Raziskave čim bolj približati proizvodnji

Metalurški laboratoriji so v naši železarni sestavni del službe metalurških raziskav. Ob našem pestrem in širokem proizvodnem programu s specifično problematiko zelo različnih vrst jekel ni mogoče ločiti laboratorijev za kontrolo kakovosti od onih za raziskovalno razvojno dejavnost. Taka delitev tudi ne bi bila v skladu s sodobnim sistemom celovite kontrole kakovosti.

V takšnem sistemu morajo biti vsi rezultati laboratorijskih preiskav s pomočjo računalniške banke vključeni v celoten infor-

Bronasti spomin

vati. Probe so precizni izdelki, saj nepravilnosti in netočnosti prob neposredno vplivajo na rezultate, kar ima lahko neugodne posledice za kakovostne odločitve celih šarž v proizvodnji. Čeprav smo z našo delavnico v glavnem zadovoljni, obstaja še dosti možnosti za izboljšanje kakovosti, količine in časovnega poteka dela v njej.

Laboratorijska kalilnica je ena od ključnih enot metalurških laboratorijev, saj ima zelo odgovorno in obsežno delo tako na področju kontrole kot pri raziskavah. Opremljena je z najrazličnejšimi manjšimi pečmi za toplotno obdelavo, s številnimi merilnimi napravami in instrumenti za to področje. Če upoštevamo, da se velik del prob tu toplotno obdeluje, si lahko predstavljamo, kolikšna je odgovornost za vestno in strokovno delo, od katerega v veliki meri zavisijo sodbe o naši kakovosti proizvodnje. Ne trdimo, da smo na tem področju brez napak, pač pa lahko rečemo, da smo za toplotno obdelavo dokaj dobro usposobljeni in naša laboratorijska kalilnica predstavlja pomembno oporo in pomoč proizvodnim obratom.

V mehanskih laboratorijih smo opremljeni za vse potrebne vrste mehanskih preizkusov s trgalnimi stroji do 60 ton za nateg, tlak in upogib, s standardnimi in posebnimi napravami za preizkušanje žilavosti, z napravami za mehanske preizkuse v vročem in hladnem, z različnimi merilci, s pulzatorjem za preizkušanje dinamične izdržljivosti jekel, z baterijami strojev za merjenje trajne trdnosti pri povišanih temperaturah itd. Opremo bo treba v skladu s splošnim razvojem železarne modernizirati. Nekaj v tej smeri je že v teku, s tem da razvijamo sistem avtomatskega elektronskega merjenja in registriranja, nekatere stroje pa bo le treba postopoma nadomestiti, saj najstarejši med njimi nosi že prav spoštljivo staro evidenčno tablico.

Metalografija je bila še pred dobrim desetletjem nekaj »luksus za posebne primere«, do danes pa je zaživel v taki obliki, da ni pomembnejše raziskovalne naloge ali kontrolne preiskave brez mikroskopskega pregleda mikrostrukture, nečistoč, velikosti zrna, travkavosti, izcej ali podobnega. Pa še več, tehnolog — jeklar, kovač, valjavec, preoblikovalec v hladnem, prav posebno pa še žarilec ali kalilec ne more pri izpopolnjevanju ali razvijanju novih tehnoloških postopkov pogrešati metalografske ocene.

V zadnjem obdobju smo poleg klasične metalografije s celotno pripravo obrusov, več optičnimi mikroskopi, stereo mikroskopom, merilcem trdote za majhno obtežbo in mikroskopom za visoko temperaturno mikroskopijo v sklopu metalografskih laboratorijev pojačali oz. odprli nekatere nove dejavnosti oz. oddelke metalografskih laboratorijev. **Dilatometrija** je z novim modernim dilatometrom usposobljena za vse vrste dilatometrijskih preiskav (razteznostnih koeficientov, premenskih točk, TTT diagramov, popuščenih efektov itd.). V **korozijskem laboratoriju** so uvedene potenciostatke meritve in metodike izolacije karbidov iz orodnih jekel. Najpomembnejša pridobitev zadnjega obdobja pa je vsekakor rentgenski difraktometer. To je moderna

znanstvena aparatúra, ki ima čisto neposredno uporaben pomen z meritvami strukturnih deležev, identifikacijo faz, raziskavo deformiranja mrež in podobno.

Na področju metalografije zavzemajo naši laboratoriji zavidljivo mesto po strokovnosti in opremljenosti na omenjenih področjih, za nam sorodnimi proizvajalci specialnih jekel v svetu pa že zastajamo po tem, da nimamo nekaterih področij dejavnosti, kot so kvantitativna metalografija, rastrska in transmisijiska elektronska mikroskopija ter elektronski mikroanalizator, katerega sicer uspešno uporabljamo na Metalurškem inštitutu v Ljubljani.

Laboratorij za preiskavo livarskih materialov poleg kontrolne dejavnosti na področju vhodne in fazne kontrole vse intenzivneje posega na področje razvoja novih livarskih materialov, za kar pa bo treba opremo v kratkem bistveno dopolniti, kar pa je že deloma v teku.

V splošnem so naši laboratoriji po kadrih in opremljenosti na zadovoljivem nivoju za pokrivanje sprotne potrebe kontrole kakovosti in rutinskih preiskav. Na področju raziskovalno razvojne de-

javnosti pa nam v primerjavi z današnjimi možnostmi v napredni tovrstni industriji še precej manjka. Če več let namreč na tem področju nismo ničesar investirali, obenem pa ugotavljamo, da je prav v zadnjem času razvoj izredno hiter, zaradi česar se naš zastojanje ne bomo pravočasno zjezili z modernizacijo, bo potrebni skokoviti napredek zelo težko izvedljiv.

Posebej naj omenimo, da smo prav v zadnjih dveh letih z laboratorijem SKK za razvoj kakovosti vzpostavili zelo učinkovito sodelovanje, s katerim skušamo vsaj po lastnih močeh modernizirati nekatere raziskave in meritve z uvajanjem elektronike in avtomatike v merilno tehniko. Delo, ki je na tem področju zastavljeno, obeta, da bomo z lastnim znanjem zgradili univerzalni merilni sistem, ki bo celo konkurenčen zelo dragim aparaturnam, katere nudijo kot najnaprednejše inozemske firme. Seveda v projektih in investicijah za modernizacijo proizvodnih obratov nikakor ne bomo smeli pozabiti na sodobno kontrolno in raziskovalno opremo.

Jože Rodič, dipl. inž.

PREGLED IZOSTANKOV ZARADI BOLEZNI, NESREČ, PORODOV ITD.

Izostanki v I. trimesečju	1976	1975
	poprečno na mesec izgubljenih dni	
zaradi bolezni	3553	3202
zaradi nesreče pri delu	540	601
zaradi nesreče izven dela	1136	871
zaradi nege bolnika	283	192
zaradi spremstva bolnika	19	14
zaradi nosečnosti in poroda	1143	776
Skupaj mesečno poprečje	6672	5591

Največje povečanje je pri izostankih zaradi nosečnosti in poroda, kar je razumljivo zaradi podaljšanja zakonitega porodniškega dopusta. Drugo povečanje gre na račun bolezni in nesreč izven dela. Sledi nega bolnika. Razveseljiv pa je podatek o izgubljenih dneh zaradi nesreč pri delu, ker je poprečno izgubljenih dni manj kot lani. Vzrok temu so ostrejši kriteriji pri priznavanju takih nesreč.

Med TOZD je opaziti največje povečanje v TOZD mehanske obdelave, predvsem v obratu pnevmatičnih strojev pri skupnem kazalcu, seveda odpade na porodniški dopust precej izostankov, pa tudi izostanki zaradi bolezni niso majhni. Na drugem mestu so skupne službe mehanske obdelave, kjer pa gre predvsem za izostanke zaradi bolezni.

V TOZD metal. proizvodnje se vrstni red ni spremenil; še vedno je na prvem mestu po bolniških izostankih jeklarna s poprečjem 9,14% (brez izostankov zaradi poroda). V tem obratu se je dvignil odstotek od 6,89% na 9,14%, kar je zelo veliko. V marcu, ko je bila epidemija gripe, je dosegel 10,78%. To so tudi najvišji izostanki zaradi bolezni brez porodnic v marcu.

Skupno stanje v železarni brez TRO je: bolniški izostanki so v marcu za 1,14% večji kot v februarju. Skupno vsi izostanki s porodi pa za 1,61% večji (vzrok: epidemija gripe). V enakem obdobju lanskega leta so bili 5,96%, letos pa 6,88% v poprečju z vštetim porodniškim dopustom.

Splošna zapažanja so, da kljub porastu bolniških izostankov v marcu glede na številčnost primerov gripe, stalež ni tako visok, ker so zdravniki dajali zelo kratek bolezenski dopust tj. v večini primerov le tri dni, le v redkih primerih pri komplikacijah nekaj več. Pravo stanje o posledicah gripe bo razvidno šele po aprilskih podatkih, ker je bilo v začetku aprila še veliko primerov obolenj.

F. K.

Čaka nas odgovorno delo

Telesno kulturo vsakemu

Skupščina telesnokulturne skupnosti Slovenije je sprejela predlog samoupravnega sporazuma o uredničenju nekaterih pomembnih vprašanj nadaljnega razvoja

telesnokulturne dejavnosti v naši republici. Tako smo dobili pomemben dokument, ki je zoren v skoraj enoletni razpravi in ki ga bodo, sodeč po enotnosti v portoroškem avditoriju, verificirale tu-

di vse skupščine telesnokulturnih skupnosti v občinah. In če ta dokument na eni strani pomeni konec javne razprave o nadaljnji usmeritvi telesne kulture pri nas, pa obenem pomeni začetek trdega, dolgotrajnega in potrpežljivega dela, ki ga bomo morali opraviti v vseh slovenskih občinah, če bomo hoteli, da bo sporazum postal življenje.

Najmanj 50% sredstev za množičnost

Bistvena opredelitev sporazuma je predvsem v tem, da jasno postavlja usmeritev v množičnost ne samo deklarativno, ampak zelo konkretno. Seveda bo sedaj takoj na široko odprto vprašanje, kaj je to množičnost. Vendar tu dileme ne sme biti. Množičnost se da opredeliti in tudi bo opredeljena z nosilci in posledicami, ki bodo veljale za vse in povsod v Sloveniji. Na kratko povedano pa je množičnost vse tisto, kar na najbolj učinkovit način v trajne telesnokulturne navade usmerja čimvečje število občanov.

Telesnokulturni minimum

predvideva predvsem **prvine** dejavnosti telesnokulturne abecede, ki jih bomo morali razvijati pri vseh, od najmlajših v osnovni telesni vzgoji do najstarejših v rekreacijski dejavnosti. **Te prvine so:** hoja, tek, plavanje, kolesarjenje, smučanje, streljanje, gimnastika in elementi igre z žogo. Na vsak način bomo morali razvijati vse tiste oblike, kjer bo temeljni nosilec te pravice in dolžnosti posameznik, njegova družina in njegova temeljna samoupravna skupnost.

V naši občini smo se že odločili, da bomo vsaki prvini posvetili ustrezno pozornost. Plavanje smo že obravnavali in ugotovili, da moramo plavalni nepismenosti napovedati še ostrejši boj in verjetno bo že v kratkem prišlo do namestitve profesionalnega plavalnega učitelja, ki bo stalno in v vseh krajih naše doline učil naše najmlajše plavati.

Vrhunski šport

Atletiki in košarki bomo v naši republici posvetili vso pozornost, kar pomeni, da bomo dolgoročno z vsakoletno selekcijo skušali po piramidalnem sistemu zagotoviti dovolj širok kvaliteten vrh, ki bo moral dati tudi vrhunske rezultate.

Alpskemu smučanju in skokom, namiznemu tenisu, rokometu in nogometu bo posvečena manjša pozornost v republici (gre za republiške selekcije) in v vseh tistih občinah, ki so te panoge (največ dve) izbrale za svoje prednostne panoge. Tretjo skupino sestavljajo vsi posamezniki iz vseh športnih zvrsti razen naštetih, ki so že dosegli določeno zvezno ali višjo kvaliteto, in vsi v republici priznani mlajši perspektivni športniki. Povsod so seveda važni in odločilni le rezultati in je zato odločitev o vrhunskem športu in njegovih posledicah pravzaprav zelo lahka.

Kako bo pri nas

V občini smo se odločili za smučanje in odbojko. To ni zabetonirano. Če v doglednem času ne bo rezultatov v teh dveh panogah, jih lahko zamenjata drugi dve ali pa tudi ne, saj sta tudi pri nas obvezni le atletika in košarka. Pri naši razvitosti pa druga varianta

verjetno nikoli ne bo prišla v poštev. **Smučanje** (alpsko in skoke) ter **odbojko** bomo torej forsirali, vendar od obeh panog zahtevali tudi temu primeren odnos. Kvaliteten kolektiv ali posameznik se ne postane brez trdega dela. Za vrhunskega športnika dvakrat dnevno treniranje ni preveč. Če pa tega noče ali ne zmora, pač ne bo mogel konkurirati za tak status.

Razumljivo je, da si želimo tudi v naši občini čimveč kvalitetnih posameznikov.

Novi tekmovalni sistemi

bodo najprej postavili stvari na pravo mesto. Različni bodo in prilagojeni vsem športom. To pomeni, da nobene **športne zvrsti** ne bomo zanemarili, kvečjemu bomo vsak šport na podlagi sprejetih kriterijev razvrstili na pravo mesto. Razumljivo je, da bo

v **športno tekmovalnem** sistemu več tekmovalj od regije navzgor, v **športno rekreativnem** pa od regije navzdol.

Republiške strokovne zveze morajo do 31. maja predložiti predlog novih tekmovalnih sistemov, ki morajo za tekmovalja jesen — pomlad postati veljavni že s 1. septembrom, ostali pa z novim letom. Za vsa tekmovalja v KS, občini in regiji pa si bomo tekmovalja morali sami prilagoditi.

Sklep skupščine TKS SRS

O vrhunskem športu in tekmovalnih sistemih je skupščina TKS SRS sprejela ustrezna sklepa s takojšnjo veljavnostjo. To pa pomeni, da moramo v občinah krepko zasukati rokave (tudi v RSO), **če bomo hoteli do jeseni pripraviti to, kar moramo**, in mi hočemo! Za boljši telesnokulturni jutri!

-ate-

Poudarjanje edine oblike je škodljivo

Samoupravna delavska kontrola je ustavna kategorija, ki ji osnutek zakona o združenem delu in ustava posvečata precejšnjo pozornost. Kljub temu da pisanje in razpravljanje o delavski kontroli verjetno večino že malo utruja, je vendarle potrebno o tem še spregovoriti. Izhajam s stališča, da o samoupravni delavski kontroli sicer mnogo pišemo, vendar, kako pišemo? Vsa razglabljanja, razmišljanja in poročanja o tej tematici so si zelo podobna. Grejo nekako takole:

- je ali ni razumela svoje vloge,
- ni sprejela programa dela,
- se še ni popolnoma uveljavila,
- je naletela na prikrit odpor,
- ne dobiva zahtevanih podatkov — in v tem slogu naprej.

Torej gre tu za neko uniformirano govoričenje, s čimer, ne da bi se prav zavedali, devalviramo in smešimo sam pojem samoupravne delavske kontrole. S takim načinom pisanja, ki je izraz našega pojmovanja in ravnjanja, ki mu ni konca, bomo zašli v slepo ulico. Poglejmo, kaj je temu vzrok.

Dejstvo, da kljub tolikšnemu pisarjenju, razlaganju in pojasnjevanju ustavni pojem samoupravne delavske kontrole večini še vedno ni popolnoma razumljiv, pravzaprav sploh ne preseneča. Preseneča dejstvo, da indiferentno, nestrokovno in često pravlahkomiselno manipulirajo s tem pojmom mnogi novinarji pa tudi družbenopolitični delavci in drugi.

Samoupravno delavsko kontrolo moramo razumeti, razlagati in uresničevati kompleksno, na vse tri načine, kot so postavljeni v ustavi. Uveljavljati jo moramo torej v vsej njeni deklarirani celovitosti; vsaj v sedanjem trenutku. Verjetno pa ne bo dolgo, ko se bodo določene oblike preživele in jih bomo lahko opustili.

Ustava govori, da imamo pravico in dolžnost za uresničevanje svojih samoupravnih pravic uveljavljati samoupravno delavsko kontrolo

- neposredno,
- po organu upravljanja in
- po posebnem organu samoupravne delavske kontrole.

Gre torej za tri oblike kontrole z enim in istim namenom. Zakaj tri oblike, ali ena oziroma dve ne bi bile dovolj, kateri izmed načinov je najpomembnejši?

Dve obliki kontrole zato, ker tudi neposredno in posredno, torej na dva načina odločamo. In kakor na prvem mestu poudarjamo neposredno odločanje, tako je tudi tu primaren poudarek na neposredni kontroli. O najbolj bistvenih vprašanih sicer res odločamo neposredno, z osebnim izjavljanjem, vendar ne o večini. O teh odločajo še zmeraj voljeni organi, in verjetno še tudi bodo, saj daje osnutek zakona o združenem delu delavskemu svetu spet pravo veljavo, ki mu je bila do sedaj nehoti odvzeta. To analogno pomeni, da bi morala ta oblika kontrole sedaj ali pa vsaj v perspektivi prevladati.

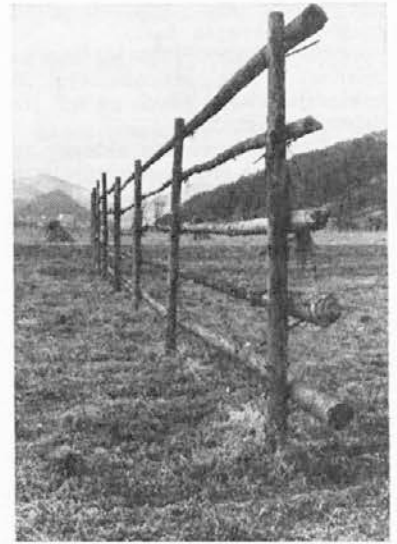
Po neki preprosti logiki je ena sama učinkovita kontrola, pa naj kontroliramo karkoli že, dovolj. V tem primeru pa imamo opraviti z dvema kontrolama, ki imata obe večino pogojev, da bi lahko bili učinkoviti, vendar smo jima dodali še tretjo: posebne organe samoupravne delavske kontrole, komisije ali odbore, ki so dokaz premajhne učinkovitosti prvih dveh. Obstajali pa bodo ti organi oziroma jih bo smotrno imeti samo tako dolgo, dokler se prva dva načina ne bosta dokončno uveljavila.

Izhajajoč iz teh ugotovitev sklepamo, da sta prvi dve obliki kontrole nesporno pomembnejši od tretje. Po pomembnosti so v ustavi tudi po vrstnem redu napisane. Pri pregledovanju časopisov in na drugih mestih pa naletimo skoraj praviloma na takšne načine formuliranja:

- delavske kontrole so...
- delavska kontrola je ugotovila...
- predsednik delavske kontrole ali celo delavskega nadzora je itd.

S takim načinom pisanja se samoupravna delavska kontrola kot funkcija oziroma ustavna pravica delavcev, oblika družbene kontrole, enači z organom, odborom ali komisijo, kar je nedopustno. Če bi šlo v takih primerih samo za poenostavitev naziva, za skrajšavo ali podobno, bi prek tega lahko mirno šli. Ker pa gre za prekomerno poudarjanje, za povečevanje, za enostransko prikazovanje in prekvalifikacijo, za to, da pridajamo pojmu neko novo univerzalno kvaliteto, ki je nima in ki mu ni dana, je potrebno dati znak za alarm. Mogoče sama zadeva res še ni ne vem kako drastična, vendar recimo bobu bob in popu pop.

Rekli smo že, da poseben organ samoupravne delavske kontrole po uveljavitvi prvih dveh oblik kontrole sploh ne bo več potreben. To pomeni, da je treba dati večji poudarek predvsem razvoju prvih dveh primarnih oblik, nato šele posebnemu kontrolnemu organu, česar do sedaj v splošnem nismo počeli. Samoupravno delavsko kontrolo opazujemo, ocenjujemo in razvijamo le enostransko, kar glede na povedano ni v skladu z intencami ustave. Kontrola uresničevanja samoupravnih pravic ne more biti izključno v rokah nekajčlanskega

Pomladna suša

odбора, prepuščenega samemu sebi. V samoupravni voz smo vpreženi vsi, in če težimo za tem, da bi se samoupravne odločitve sprejemale na kar najširši osnovi, moramo težiti in tvorno delovati, da se na enaki osnovi in na enak način uveljavi tudi samoupravna delavska kontrola.

Janko Dežman

Načrtovati delo samoupravnih organov na vseh ravneh

Sklepi 10. seje konference sveta sindikata železarne Ravne
14. aprila 1976

1. Svet sindikata železarne Ravne predlaga vsem izvršnim odborom osnovnih organizacij sindikata, da obravnavajo sklepe konference in ocenijo svoje delovanje. Ocenijo naj delo in aktivnost vseh samoupravnih sredin (delegacij in delegatov) ter lastno delo in članov izvršnih odborov. Ocenijo naj tudi, kako se realizirajo sprejeti sklepi in stališča v vsakodnevnem samoupravni praksi, kako prenašajo člani izvršnih odborov stališča in sklepe sindikalnih skupin na seje odborov in obratno.

Kompleksna ocena samoupravljanja za železarno Ravne bo podana na zasedanju konference, ki je predvideno v oktobru. Posplošitve bodo možne ob nenehni aktivnosti celotnega članstva, prav

posebej pa članov konference in izvršnih organov.

2. Sindikati ugotavljamo, da je nujno potrebno delo samoupravnih organov na vseh nivojih planirati, in to kdaj zasedajo, o katerih vprašanih, vsebinske priprave na posamezne odločitve, način formiranja predlogov, sprejemanja in izvajanja sklepov.

Zavedamo se, da so za popolno neposredno odločanje pomembne naslednje faze:

— osnovni samoupravni odnos je priprava na odločitev. V tej fazi mora priti do izraza interes delavcev. Seveda v pripravah na odločanje, to je priprava predlogov, je potrebno, da delavci na demokratičen in samoupraven način pripravijo predloge. V teh predlogih se morajo odražati tež-

Okrašeni gozd

nje in hotenja delovnih ljudi (najpomembnejša faza).

— Sledi faza odločanja, kjer se delovni ljudje sporazumejo in uskladijo svoje predloge ter jih dokončno potrdijo.

— Faza izvrševanja sklepov in kontrola nad realizacijo sprejetih odločitev (pomembna faza).

— Če te tri faze delujejo kot proces, potem lahko govorimo o resničnem samoupravljanju.

Sindikati smo že večkrat postavili zahtevo, da je nujno potrebno ustanoviti center za samoupravljanje in informiranje. Na 10. seji ponovno ugotavljamo, da vsebinskega napredka samoupravljanja ne bo brez močne strokovne službe, ki bo pripravljala predloge in skrbela za vsebinsko jačanje samouprave v železarni Ravne. Zato je upravičena naša zahteva, da se ta center takoj ustanovi.

3. Svet sindikata ugotavlja, da se samoupravni sporazum o delitvi dohodka in OD sprejema prepočasno. Izvršni odbor osnovnih organizacij kot sopodpisniki tega pomembnega akta še do sedaj ne poznajo podrobnosti sistema delitve. Zato je nujno, da se izvršni odbori čimprej seznanijo z njim. To nalogo naj opravijo skupaj obratovodje in delegati. Po politični verifikaciji izvršnih odborov osnovnih organizacij ne vidimo razlogov, da ne bi mogli takoj pričeti razprave po sindikalnih oziroma delovnih skupinah.

4. Komisija za socialna vprašanja bo skupaj s komisijo za letovanje pri odboru za splošne zadeve uredila vse potrebno za letovanje delavcev, ki jih predlagajo osnovne organizacije sindikata.

5. V železarni Ravne so se že pričeli zbirati nekateri podatki za socialno kartoteko vseh delavcev

železarne (na računalniku). Sindikati moramo biti nosilci socialne politike na vseh nivojih, zato je nujno potrebno, da se prične ponovno zbiranjem podatkov za socialno kartoteko. Kakšni podatki naj bi najprej prišli na kartoteko, seveda določi kadrovska splošni sektor kot tudi roke in način izdelave.

Komisija za socialna vprašanja naj izdela pravilnik socialnih pomoči in pomoči za zdraviliško zdravljenje.

6. Komisija za podelitev priznanj samoupravljalcem, ki jo je imenoval svet sindikata na prejšnji seji, je dala predlog. Svet je prišel do zaključka, da se podaljša čas prijave za podelitev priznanj do 23. 4. 1976. Dokončno odločitev bodo nato potrdili člani sveta.

7. Dosedanja blagajničarka tovarišica Marijana Čas bo odšla na porodniški dopust, zato je svet sprejel sklep, da jo v času odsotnosti nadomešča tovarišica Kristina Šprah.

8. Svet sindikata je sprejel še naslednje sklepe:

— potrdi se denarna pomoč po ustaljenem kriteriju slušateljem visoke šole za organizacijo dela za ekscuzijo;

— krije se del stroškov (5000 dinarjev) za srečanje okteta lesne industrije Slovenije;

— imenovana je posebna komisija za praznovanje 1. maja, ki bo letos na zadnji delovni dan v mesecu aprilu. Komisija določi, kje, kdaj in kako bo izvedena proslava. Seveda za realizacijo zadolži posamezne komisije in službe. V komisiji so: Adi Cigler, Franc Pudgar, Jože Dornik, Konrad Bezjak in Mirko Čreslovnik.

Svet sindikata
Železarne Ravne

sprejemajo na delo. Gre skratka za dejstvo, da imajo drugod inventivno dejavnost urejeno in da znajo izkoristiti znanje in iniciativnost ljudi. Najbrž mora biti vsem jasno, da ni druge izbire, kot da tudi mi krenemo v to smer, s to razliko, da moramo še nadoknaditi zamujeno.

30 let zanemarjanja inventivne dejavnosti je povzročilo, da zaostajamo v produktivnosti za razvitemi za dva do trikrat in da smo zaostali tudi v tehničnem napredku, ki je odvisen predvsem od velikega števila drobnih izboljšav. Iz tega sledi, da množičnega inventivnega dela ne smemo prepustiti spontanosti ali celo stihiji, temveč moramo množično in poklicno izboljševanje integrirati in ga vključiti v poslovni proces. Naj nas ne bo strah stroškov, ki bi nastali v zvezi z boljšo organiziranostjo inventivne dejavnosti, saj je znano, da se vsak dinar, ki ga vložimo v to dejavnost, povrne šestkratno. Najbrž bi težko našli področje, kjer bi se naložbe obrestovale tako bogato.

Sindikat, ki je nosilec spodbujanja inventivne dejavnosti, je v naši delovni organizaciji začel akcijo spodbujanja inventivne dejavnosti. Cilj akcije je doseči množično in boljšo organiziranost pri izkoriščanju iniciativnosti delavcev.

Pri osnovnih organizacijah sindikata so izvršni odbori določili po enega delegata za inventivno dejavnost. Njihove naloge bi bile:

1. Spodbujati delavce, da začno kritično gledati na svoje delo oziroma na delo nasploh. Pri tem naj se odkrivajo slabosti v delovnem procesu in kjer je to mogoče, naj se nakažejo tudi možne rešitve za odpravo teh slabosti.

2. Zbiranje slabosti v delovnem procesu oziroma predlogov za boljše rešitve in njihovo posredovanje strokovni službi.

3. Nudjenje pomoči delavcem pri sestavljanju predlogov.

Skratka, biti morajo vez med vsemi delavci v osnovni organizaciji in strokovno službo oziroma odborom za racionalizacije. Predvsem od dobrega dela teh delegatov je odvisno, ali bomo dosegli cilje zastavljene akcije, ki jih lahko strnemo v naslednje točke:

1. Doseči množičnost pri inventivnem delu, kar ne sme biti kampanja, temveč stalna naloga delegatov.

2. Doseči boljšo organiziranost inventivnega dela, ki se naj odraža v skrajšanju reševanja prijav, kontroli inovacij in odpravi ilegalnih inovacij.

3. Zajeti pomanjkljivosti v proizvodnem procesu in pritegniti k njihovem reševanju čim širši krog ljudi. To bi dosegli z razpisi, kjer bi se izbrale najboljše rešitve.

4. Najboljše predloge realizirati. Realizacija teh predlogov se lahko izvrši poleg rednega dela s pogodbo ali prek projektne organizacije.

5. In končno, rešene predloge nagraditi po samoupravnem sporazumu o izumih in tehničnih izboljšavah in pri tem upoštevati dosežen ekonomski učinek.

Tudi medsebojni odnosi igrajo pri tem delu pomembno vlogo. Konfrontacije med ljudmi istih ali različnih strok, izobrazb ali položajev naj ne potekajo s pozicij sil, ampak v obliki znanja in boljših rešitev. Ne sme biti važno, kdo je kakšno rešitev predlagal, temveč katera rešitev je boljša.

Mnogo je bilo tudi govora o tem (ne brez osnove), da so odškodnine za inventivno dejavnost nespodbudne in da se zategadelj ne izplača ukvarjati z izboljšavami. S sprejetjem novega samoupravnega sporazuma o izumih in tehničnih izboljšavah smo to slabost odpravili in so odškodnine kar solidne. Pa denar ni vse. Važna je tudi socialna klima.

Lepo je, če imajo ljudje občutek, da ustvarjajo in da so soblikovalci proizvodnega procesa. Temu ugodju zadostimo le z objavo uspešno rešenih izboljšav v Informativnem fužinarju. To pa je najbrž premalo in bomo v bodoče morali razmisliti, da damo racionalizatorjem poleg gmotnega še moralno priznanje.

Zavedati se moramo, da na naš samoupravni sistem gledajo v svetu z velikim zanimanjem in da imamo med pošteno mislečimi ljudmi iz raznih družbenih sistemov veliko privržencev. Pravijo, da je naš sistem zanimiv, toda rezultate da imamo slabe, saj je število prijavljenih patentov vreden kazalec razvitosti neke družbe. Tudi zaradi tega moramo na področju inovacij kreniti naprej in nadoknaditi zaostalo, drugače ne bomo opravičili svojega obstoja.

Franjo Krivec

Pri inovacijah lahko samo napredujemo

Krepko smo zakoračili v drugo leto tehničnih inovacij in zaščitne industrijske lastnine. Ne smemo dopustiti, da bi ostalo samo pri proglasitvi leta oziroma njegovem podaljšanju. Bilo je že mnogo napisanega, zakaj je prišlo do te proglasitve, zato tega ne bi ponavljali.

Naj navedem samo suhoparne številke, da se v razvitih državah, pa naj gre za zahodne ali vzhodne, ukvarja z inventivno dejavnostjo okrog 25% ljudi. Pri nas je ta odstotek komaj 0,2. To ne dokazuje, da so naši ljudje manj pametni oziroma manj marljivi, saj vemo, da jih v tujini radi

Na obrežju

TUDI V LIVARNI BENIFICIRANA DELOVNA DOBA

Skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji je na seji 18. marca 1976 sprejela SKLEP o določitvi delovnih mest v livarnah, na katerih se zavarovalna doba šteje s povečanjem, in o stopnji povečanja.

I.

Za delovna mesta, na katerih je delo posebno težko in za zdravje škodljivo, se v smislu določb 220. člena statuta skupnosti pokojninskega zavarovanja v SR Sloveniji (nadalje: statut) štejejo v livarnah:

1. delovna mesta priprave in predelave peska,

2. delovna mesta ulivanja v kalupe in kokile (pod pritiskom,

centrifugalno, gravitacijsko in kontinuirano),

3. delovna mesta izdelave peščenih jeder,

4. delovna mesta hranjenja — šaržiranja in vzdrževanja peči za topljenje sivega liva, jekla in barvnih kovin ter priprave loncev za ulivanje,

5. delovna mesta notranjega transporta v prostorih livarne,

6. delovna mesta operativnega vzdrževanja strojev in naprav v livarni, topilnici in drugih agregatih, in to, če se delo opravlja izključno med delovnim procesom v prostorih livarne in čistilnice,

7. delovna mesta delovodij, preddelavcev in tehnologov v li-

varni, ki neposredno delajo ob delovnih mestih pod 1. do 6. s pogojem, da prebijejo na takih delih najmanj 80% vsega dejanskega delovnega časa v posameznem letu.

Steje se:

- a) vsakih 12 mesecev dela na delovnih mestih pod 1. in 2. za 15 mesecev zavarovanja,
- b) vsakih 12 mesecev dela na delovnih mestih pod 3. do 7. za 14 mesecev zavarovanja.

II.

Na delovnih mestih iz I. točke se zavarovalna doba šteje s povečanjem od 16. maja 1945 dalje.

III.

Zavarovalna doba na delovnih mestih iz I. točke se šteje s po-

večanjem, če je delavec delal na takšnih delovnih mestih skupaj najmanj 5 let oziroma skupaj najmanj 3 leta, če je na takem delovnem mestu postal invalid ali mu je bilo po predpisih o invalidskem zavarovanju dodeljeno drugo delo, da ne bi postal invalid.

IV.

Organizacije plačujejo prispevek za zavarovalno dobo s povečanjem za delavce na delovnih mestih iz I. točke tega sklepa od 1. januarja 1970 dalje. S posebnim aktom bo določeno, od katere osnove in na kakšen način plačajo organizacije prispevek za čas od 1. januarja 1970 do 31. decembra 1975.

PREHOD V USMERJENO IZOBRAŽEVANJE ZAHTEVA ŠIROKO AKCIJO

Reforma srednjega šolstva v usmerjeno izobraževanje v SR Sloveniji in konkretna izhodišča za reformo izobraževanja v občini Ravne na Koroškem in v konjski regiji sta bili poslovni temi seminarja za vodstva ZKS v občini. Seminar je bil 9. in 10. aprila v Mežici. Prisostvovalo mu je okrog sto sekretarjev osnovnih organizacij, oddelkov in aktivov ZKS, predsedniki komisij in člani komiteja občinske konference ZKS.

Potrebe po reformi srednjega šolstva, ki ji mora slediti tudi reforma visokega šolstva oziroma izobraževanja nasploh, ni potrebno posebej utemeljevati, saj je stanje na izobraževalnem področju splošno znano. Ob tem ko se pričena javna razprava, pa nam mora biti jasno, kaj pravzaprav želimo z njo doseči. Temeljne zasnove in izhodišča usmerjenemu izobraževanju so postavljene že v ustavi ter v dokumentih družbenopolitičnih organizacij. Najbolj bistvene značilnosti usmerjenega izobraževanja se kažejo v tem, da je še zlasti potrebno vsem učencem in vsem delovnim ljudem zagotoviti enake možnosti za poklicno izobraževanje, za odločanje za poklic v zrelejši dobi v skladu z njihovimi nagnjenji, sposobnostmi in željami. To pomeni, da morajo biti vsi delovni ljudje mnogo bolj kot doslej deležni širše splošne izobrazbe, na kateri se bo razvijalo usmerjeno izobraževanje. Odpraviti je potrebno pregrade med posameznimi šolami, da bo možen prehod z ene šole v drugo brez dopolnilnih izpitov ali ponavljanja razredov enakovredne šole. Prehod v vertikalni smeri bo tako možen s tiste startne točke, kjer je posameznik prekinil izobraževanje. Novi vzgojno izobraževalni sistem bo funkcionalno grajen na temeljih splošne izobraževalne šole in bo smiselno nadaljevanje in nadgradnja že osvojenih znanj, ne samo širjenje in poglobljanje znanja, kot je bilo to značilno za sedanji sistem.

Vsebinska, oblika in organizacija usmerjenega izobraževanja mora biti taka, da se lahko učenci po končanih ustreznih programih vključijo v delo in nadaljujejo

izobraževanje ob delu ali se po določenem obdobju ponovno vključijo v izobraževanje. V novem sistemu bo dobilo pomembno mesto usposabljanje za samozobraževanje kot sestavni del sistema usmerjenega izobraževanja. Potrebno bo zagotoviti povezavo na vseh nivojih in izobraževalnih področjih, da bosta izobraževanje in delo postala nedeljivi celici kot pomembna sestavina samoupravne socialistične družbe. Združeno delo bo ob tem prevzelo neposredno odgovornost za politiko vzgoje in izobraževanja, za vključevanje v delo tistih, ki bodo končali ciklus izobraževanja ter stalno usposabljanje za delo in samoupravljanje vseh delavcev. Pri tem bo potrebna ne-

posredna povezava s službo za zaposlovanje in poklicnim usmerjanjem. Usmerjeno izobraževanje seveda terja tudi nove, sodobne učno vzgojne programe, ki morajo temeljiti na razvijanju učencevih umskih sposobnosti in razvijanju njegovega ustvarjalnega mišljenja.

Javno razpravo ob prehodu na nov koncept srednješolskega izobraževanja bo sicer vodil sindikat, dolžnost vseh organiziranih sil, še zlasti ZK, pa je, da se v akcijo kar najaktivneje vključijo. Prav tako je potrebno to možnost nuditi vsem zainteresiranim delovnim ljudem. Na seminarju so se tako dogovorili, da bo razprava o preobrazbi srednjega šolstva najprej stekla v osnovnih organizacijah ZK, komunisti pa so poleg tega dolžni, da se v organizirano razpravo na drugih nivojih kar najaktivneje vključijo.

Na seminarju v Mežici je bil seveda govor še o drugih vprašanjih. Tako je bil dan močan podudarek planiranju in nekaterim aktualnim nalogam na področju družbenoekonomskega razvoja in pripravam na majsko sejo CK ZKS. Po tem je bil na seminarju govor še o nekaterih aktualnih nalogah ZK v družbenopolitičnih organizacijah, zlasti v SZDL. Poleg tega so spregovorili še o metodah dela v zvezi komunistov, kar je še zlasti pomembno zaradi tega, ker je v zadnjem času prišlo na vodilne funkcije v ZK veliko novih članov, ki z metodami dela niso najbolje seznanjeni.

Seminar je bil uspešna priprava, še zlasti za start v osnovnih organizacijah in aktivih železarne, ki so se konec aprila po reorganizaciji prvič sestali.

Janko Dežman

Delegatski sistem na dobri poti

Predsedstvo občinske konference SZDL je na razširjeni seji s predstavniki samoupravnih interesnih skupnosti v družbenih dejavnostih na podlagi analize vprašalnikov in razgovorov z vodji delegacij in predstavniki SIS sprejelo nekatere predloge in stališča. Predsedstvo OK SZDL želi, da se z oceno seznanijo večji krog delovnih ljudi in občanov. V razpravi, ki bo po KK SZDL, se naj ocena delovanja SIS dopolnjuje s predlogi in stališči, ki bodo vsakodnevna vzpodbuda in obveznost za nadaljnje delo v SIS.

Predsedstvo OK SZDL ugotavlja, da se SIS uveljavljajo in da so v obdobju svojega obstoja dosegle vrsto konkretnih rezultatov. Seveda vse SIS iz različnih vzrokov niso dosegle enakih rezultatov. Zato je slabosti treba odpraviti. V Mežiški dolini smo izvolili posebne delegacije za SIS, ki so edine te vrste v Sloveniji. V te posebne delegacije smo vključili oziroma izvolili kar 1341 delegatov, ki tvorijo 226 delegacij.

Za posebne delegacije v SIS smo se odločili zato, da bi tako lahko vanje vključili čim večje število delovnih ljudi. Ti delegati imajo, vsaj tako je dokazala dosedanja praksa, večji vpliv na urejanje zadev skupnega pomena

in pri svojem delu niso preveč obremenjeni. Bojazen, da bodo takšne delegacije povzročale parcialen pristop, pa se ni uresničilo.

Čeprav se delegati in delegacije še ne povezujejo dovolj z delegatsko bazo, smo z izvolitvijo posebnih delegacij dosegli lepe rezultate. Delegati sprejemajo gradiva, jih preučujejo in dajejo konkretna stališča iz svoje sredine.

OBCINSKE NAGRADE 1976

Letos prejmejo občinske nagrade:

Boris Florjančič za delo na področju družbenopolitičnih organizacij,

Tone Golčer za delo na področju vzgoje in izobraževanja,

Jože Logar za delo na področju gospodarstva,

Milojko Milinkovič za delo na socialno zdravstvenem področju,

Mitja Šipek za delo na področju kulture,

Tomo Vevar za telesno kulturno dejavnost.

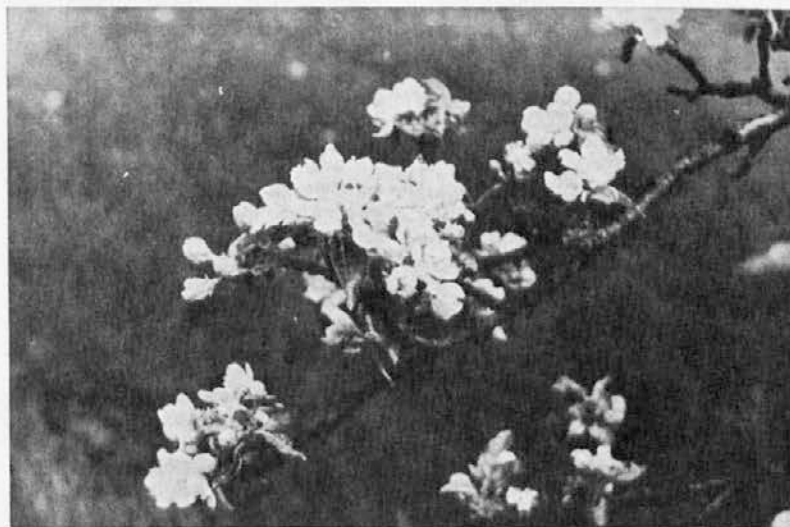
Priznanja prejmejo:

Šolski center Ravne, Športno telesno vzgojno društvo Korotan Prevalje, združena gledališka skupina DPD Svoboda Mežica in DPD Svoboda Prevalje ter Železarna Ravne za preprečevanje onesnaževanja okolja.

Cestitamo!

Kljub uspešnemu delu SIS pa moramo v oceni posebej opozoriti na tiste ovire in slabosti, ki vplivajo na delo. Temeljna ovira je zaprtost TOZD oziroma nezainteresiranost in neustvarjalen odnos samoupravnih organov družbenopolitičnih organizacij in vodilnih delavcev v TOZD do razvoja v občini, SIS in krajevnih skupnostih. TOZD še niso dovolj spoznale, da delegati v SIS, občinski skupščini in krajevni skupnosti uresničujejo njihove interese in razporejajo njihova sredstva. Prav zaradi takega odnosa so delegacije prepuščene same sebi, saj nihče ne čuti potrebe, da bi jih obvestil o razmerah znotraj TOZD in krajevnih skupnosti. Nedvomno je tako početje posameznih TOZD škodljivo, saj se morajo delegacije spuščati v reševanje problemov izven TOZD in KS.

Tudi družbenopolitične organizacije v TOZD in KS so do sedaj pokazale premalo ustvarjalnega odnosa do delegatskega sistema v občini. Njihova prva naloga bi morala biti, da bi ga budno spremljale in da bi pomagale sproti odpravljati ovire in nepravilnosti. Druga naloga pa zahteva od družbenopolitičnih organizacij, da se same vključijo v delo dele-

Samo en cvet...

gacij, da jih usmerjajo in seveda aktivno sodelujejo pri oblikovanju stališč.

Rezultati, ki so jih dosegli posebne delegacije v naši občini, so spodbudili zamisel, da bi kazalo tako organizirati še druge skupne delegacije ob prihodnjih volitvah v SIS. Dokaj v težavah so nedvomno tam, kjer imajo konference delegacij in bi zato kazalo v bodoče predlagati izvolitev posebnih delegacij iz vsake SIS. Seveda bi veljalo v tako delegacijo kadrovati iz več TOZD.

Za formiranje delegatskega sistema se bo treba dogovoriti v tistih OZD, kjer se na novo ustavno oblikujejo manjše TOZD. Nemudoma moramo začeti izobrazevati delegate v sodelovanju z delavsko univerzo po že sprejetem dogovoru s občinsko konferenco SZDL. V delegacijah bi se morali v bodoče takoj pogovoriti s tistimi delegati, ki neresno opravljajo funkcijo. Če se stanje po opozorilu ne popravi, bi morala delegacija prek družbenopolitičnih organizacij uvesti postopek za zamenjavo delegata.

Organi upravljanja v temeljnih samoupravnih skupnostih morajo razmisliti o pogojih dela delegacij. Pogoji so slabi v manjših TOZD, kjer nimajo primerne prostora za sestajanje, ponekod niti toliko, da bi lahko shranjevali arhiv. Nedvomno bi morali v večjih TOZD ali OZD zaradi koordiniranega dela imenovati profesionalnega delavca, ki bi skrbel za delegatsko organiziranje.

Nadalje je bilo ugotovljeno, da se skupščina sestaja večinoma na skupnih sejah zborov uporabnikov in zborov izvajalcev. Le redko se zgodi, da bi razpravljali ločeno. Čutiti je tudi, da na skupnih sejah zborov prevladuje zbor izvajalcev predvsem zaradi boljšega poznavanja zadev. Zaradi boljših rezultatov bo treba v bodoče preiti na ločene seje.

Premajhna povezava skupščine občine in njenega izvršnega sveta s SIS ni dobra. V prihodnje bi bilo treba to vez učvrstiti prek člana izvršnega sveta, ki je odgovoren za delovanje družbenih služb. Ta bi moral v bodoče spremljati delo SIS, poznati vse

ključne probleme in biti stalni pobudnik za skupne akcije in reševanje problemov, ki so skupnega pomena za SIS in družbeno politično skupnost.

Koordinacijski odbor za spremljanje izvajanja družbenih dogovorov in samoupravnih sporazumov mora postati v večji meri tudi povezovalac dela in interesov SIS. Delati mora neprekinjeno in vestno. Predsednik koordinacijskega odbora bi moral biti član izvršnega sveta skupščine občine, ki je zadolžen za delo družbenih služb ter za povezavo SIS in občinske skupščine.

Dokaj močan vzrok, da SIS še ne delujejo zadosti povezano in ne nastopajo usklajeno, je tudi v tem, da imajo težave z izdelavo gradiv in aktov. V prihodnje bo treba doseči, da se strokovne službe v SIS ločijo na tisti del, ki dela dejansko kot izvajalec, in na tistega, ki dela za skupščino SIS in njene organe. Nedvomno bo treba doseči dogovor o organizaciji in delovanju skupnih služb za samoupravne interesne skupnosti.

V prihodnje je nujno potrebno, da sprejmejo vse skupščine SIS letne programe, ki bodo ena izmed osnov za njihovo uspešno delo. Še posebno morajo SIS za socialno varstvo uskladiti programe, tako da bo delovanje med drugimi SIS še bolj povezano. Skupnost socialnega varstva doslej še ni zaživela, kot bi morala. To pa predvsem zato, ker znotraj skupnosti še niso rešena nekatera temeljna razmerja, ki tvorijo skupnost. V najkrajšem času je treba sklicati posvet, na katerem bi rešili vsa odprta vprašanja za normalno delovanje te skupnosti. Inicijativo za ta posvet naj da predsedstvo SIS za socialno varstvo v občini.

V oceni je bilo povedano, da SIS čutijo dokaj slab vpliv družbenopolitičnih organizacij občine. V prihodnje jim bodo morale posvetiti čim več pozornosti ter jim pomagati pri izvajanju programov. Delegati v SIS za telesno kulturo so mnenja, da bi morala biti ta SIS vključena v skupščinski sistem, saj bi le tako lahko delo znotraj nje zaživele, kot mora.

F. Rotar

občini sestajali večkrat. Ker je v glavnem šlo za delo posebnih delegacij v naši občini, bo ocena služila za dopolnitve zakonskih predpisov in uvajanje primernega delovanja tudi v druge občine.

Plenum občinskega sindikalnega sveta je pričel široko akcijo o obravnavi predloga usmerjenega izobraževanja ter akcijo obrazlage novega zakona o združenem delu, ki bo trajala vse do konca maja. Imenovali so komisije, ožji sekretariat za organizacijo in občinski politični aktiv, ki je odgovoren za vsebinsko usmerjanje in

vodenje javne razprave s TOZD in OZD v vsej občini.

Vse družbenopolitične organizacije sodelujejo pri skupnih interesnih akcijah. V aprilu so se dogovorile o celotnem programu občinske skupščine, ki je že bil na dnevnem redu, podrobno pa so obravnavale vprašanje pogrebne ceremoniale in družbene samožaščite v občini. Izdelale so program in imenoval organizacijske odbore za sprejem vlaka bratstva in enotnosti '76 kakor tudi za proslavo 1. maja.

-ca

RAVNE SO TUDI TAKE

KRAMARJI IN KIČ

Ravne so bogate z denarjem in okusom, a so tudi revne z obojim. So varčne in preiščljene vse mesece, a tudi razsipne in lahkomiselne ob plačilnih dnevih. Zato se vsakega petnajstega smeje gostilničarjem in trgovcem, od daleč pa se pripeljejo kramarji preizkušati našo radodarnost in okus.

Ze davno so redno vsak mesec rasle na trgu stojnice, zdaj pa so se dodobra udomačile ob tržnici. Tu in tam se razlezejo tudi zelo na široko. Kot bi oblegale stopnice na Čečovje, za dan, dva spremenijo podobo delu Raven.

Ni mogoče drugače, kot da zadevaš obnje in ob njihovo robo tiste dni, ob vso pisano mešanico plastike, cenenejša blišča in nabožnih podob ter se čudiš, kako da sem jim sploh spleča prihajati k nam. Pa vendar se jim očitno mora, saj po izgubo nihče ne hodi v tak svet.

Ponujene stvari so z izjemo suhe robe in morda še česa vse po vrsti kič spodnje kategorije. Skoraj ni predmeta na stojnicah, da ga ne bi po naših trgovinah dobili boljšega in večkrat tudi po bolj ugodni ceni. Le da se na soncu marsikaj vsiljivo blešči, kar se na mirnih policah ne, pa človeku pod nos je potisnjeno, tako da še koraka stran ni treba napraviti, ko že nehote kaj kupiš ali pa te vsaj otrok ocigani za drobiž, da potem piska okoli vogalov.

Cprav je takrat cesta v gramoznico zaprta in gneča velika, menda ni bojazni, da bi vsa stvar zavzela obseg kakšnega Trbiža; tudi dobro nadzirana je ta kičarija. Poleg tega kramarji niso konkurenčni ravenskim trgovcem,

zato se ti tudi nič kaj ne vznemirjajo zaradi njih, kje šele, da bi se vprašali, ali se bi morda lahko naučili od njih kaj iz psihologije prodajanja.

Mariborski in ljubljanski trgovci v nasprotju z našimi ne mislijo tako. V Gosposki in Jurčičevi ulici v Mariboru npr. redno strežejo v trgovinah, kar pa imajo znižanega, ponudijo na ulici — pred lastnimi vrati. Redno delajo tako tudi knjigarne Mladinske knjige.

In dobro prodajajo po isti logiki kot kramarji, namreč da je treba z robo h kupcu, ter z isto staro izkušnjo, da je človek na ulici bolj sproščen, bolj velikodušen, zato pa tudi bolj lahkomiseln kot sicer.

Ponudimo mu dobro robo na mesto kiča — kupil jo bo!

M. K.

DAN OF

Vsako leto se spominjamo pomembnih obletnic naših narodov in narodnosti iz časov revolucije in ena izmed teh je 27. april 1941, dan ustanovitve Osvobodilne fronte v Vidmarjevi hiši v Ljubljani. Da pa se pomembne obletnice udeležimo in se spomnimo takratnih težkih dni, jih počastimo vsaj s proslavo. Te so bile organizirane v vseh krajevnih skupnostih občine Ravne. Osrednja proslava je bila v Mežici pod geslom: »Ti, ki si delal — tvoje delo: to je postava.«

Udeležili so se je številni občani in mladi iz vseh OO ZSM, ki so v ta namen zakurili tudi kresove po bližnjih hribih.

r. a.

Aprilska dejavnost DPO v občini

V aprilu so občinske konference ZSS, SZDL in ZSMS delale zelo živahno. Svet občinske konference ZSS je v začetku aprila organiziral razširjeno sejo s predstavniki OK ZSMS, kjer so se dogovorili o skupni akciji glede poživitev dela v TOZD in OZD, ponovne ustanovitve aktivov ZSMS v tistih OZD, kjer so nekdanj sicer obstajali, pa jih sedaj ni več, in sodelovanja pri izbiri kandidatov za mladinske delovne akcije '76. Poleg tega je bil dogovor, da bodo nosilec funkcij pri ZSMS pod okriljem sveta sindikata udeleženci nadaljevalnega seminarja B programa, ki ga je občinski svet organiziral v sodelovanju z delavsko univerzo za vse sindikalne aktiviste.

Občinska konferenca SZDL in svet sindikata sta v sodelovanju s koordinacijskim odborom za stabilizacijo in svetom za družbeno ekonomske odnose organizirala široko akcijo o oceni stanja v OZD

in TOZD po sprejetju novih zakonov o poravnavi dolgov in zakona o zavarovanju plačil med uporabniki družbenih sredstev, ki sta začela veljati s 1. aprilom. V razpravo se je vključil tudi občinski odbor kovinarjev, ki je obenem sprožil akcijo razširitve inovacijske dejavnosti in svoji stroki. Ta odbor, okrepljen z republiški delegati, je bil organizator pogovora o ekonomskem položaju delovnih organizacij, srednjeročnih programih, sprejemanju samoupravnih sporazumov in delovanju sindikalnih organizacij v kovinski industriji koroških občin na pobudo republiškega odbora.

Konferenca SZDL je v aprilu bila organizator posveta o delovanju SIS v naši občini na iniciativo RK SZDL, čigar predstavniki so se tega posveta tudi udeležili. Priprava ocene o delovanju SIS je terjala mnogo časa in truda, zato so se najvišji forumi v

Iz tržnice je nastalo sejmišče

Delo naših radioamaterjev

Lansko leto je radioamaterski klub »Malgaj« organiziral tečaj za radioamaterje. Torej je bil namen našega obiska, da bi izvedeli, kako teče delo s tečajniki, koliko jih je in kakšne težave imajo. Na jih je in kakšne težave imajo. Na ta vprašanja je odgovoril Blaž Kajzer.

V začetku se jih je vpisalo nekaj prek 30, že po prvih urah tečaja pa se je število zmanjšalo na 20. Takih, ki bodo v maju prejeli diplomu radioamaterja tretjega in četrtega razreda — stopnje, pa je le 12.

Delo je naporno, ker imajo tečajniki pač svoje obveznosti (šola, služba), tako da so zvečer že utrujeni in težko sledijo pouku, predvsem telegrafiji, ki zahteva zbranost.

Dvakrat tedensko se zberejo v sobi na vrhu Delavskega muzeja, kjer jim prekaljeni radioamaterji skušajo dati osnove iz elektrotehnike, radio operaterstva in še česa. Vendar slušatelji snov težko osvojijo, ker je je veliko, časa pa malo. Pri praktičnih vajah iz telegrafije jih poskušajo predavatelji usposobiti, da sprejmejo 60 Morsovih znakov v minuti. Za uspeh pa je treba vaditi in spet vaditi.

V klubu se je mudil tudi dolgoletni radioamater inž. Jože Kert. Njegova pripoved daje zaokroženo podobo ravnanskega radioamaterstva skozi preteklost do sedanjosti.

Začetki na Ravnah in Prevaljah segajo v leto 1952, ko so začeli z gradnjo raznih UKV in KV aparatov, s tem se je začelo vzpostavljanje zvez na UKV in KV področju.

Smisel radioamaterstva je v tem, da izpopolnjuje tehnične dosežke na področju primopredajne tehnike in razširjanja radijskih valov, konstrukcije raznih anten, ki omogočajo doseg z majhnimi oddajnimi močmi na zelo velike razdalje na eni, na drugi strani pa sporazumevanje med seboj, izpopolnjevanje strokovnosti preko zračnih valov — etra.

Radioamaterstvo pa je tudi humano in družbeno koristno delo, kajti prav radioamaterji so bili tisti, ki so v mnogih primerih rešili življenja na ta način, da so pomagali iskati zdravila in jih pošiljali, kamorkoli je bilo treba. Radioamaterji so bili tisti, ki so prvi poročali o raznih elementarnih nesrečah (npr. skopski potres, ko so radioamaterji prvi sporočili svetu, kaj se je zgodilo). Prav tako imajo pomembno vlogo v primeru vojne, pri nas še posebej, ker so vključeni v SLO.

Vzpostavljanje zvez z radioamaterji z vsega sveta zahteva določeno znanje radiotehnike, poznavanje mednarodnih pravil, predvsem pa rutino v radiotelegrafiji. V primeru, da se zveze vzpostavljajo v foniji, pa je treba znati še tuje jezike.

Delo na primopredaji je izredno zanimivo, kar dokazuje dejstvo, da so le redki, ki so že kdaj v življenju vzpostavili zvezo z drugimi amaterji, to dejavnost opustili. V večini primerov ostajajo vse življenje zvesti radioamaterstvu.

V enem izmed treh prostorov radiokluba je vse polno diplom in priznanj, kar priča o dobrem delu

v dveh desetletjih. Kakšni pa so še drugi uspehi?

Zadnji največji uspeh je nedvomno ta, da so za dan republike v letu 1975 dali v obratovanje UKV pretvornik na Uršlji gori, ki omogoča našim amaterjem vzpostavljanje zvez preko UKV naprav z vso Slovenijo, Hrvaško in skoraj z vso spodnjo Avstrijo. Pretvornik deluje tako, da se na poziv vklopi in po prenehanju zveze tudi sam izklopi; ima moč 5,5 W ter dela na vhodni frekvenci 145.075 kHz in izhodni frekvenci 145.675 kHz, modulacija je frekvenčna in ima pozivni

član impulz vsem, ki se želijo ukvarjati z njo. Sedaj se s tem okolišča že preko 300 UKV postaj. Nam Korošcem to veliko pomeni, saj zaradi konfiguracije terena iz naših krajev prej ni bilo mogoče vzpostavljati zvez.

Pomembna dejavnost pri nas je tudi vzpostavljanje zvez na KV področju, kjer imamo licenciranih 11 osebnih postaj in eno klubsko, s čimer vzpostavimo letno prek 8000 zvez po vsem svetu. To je daleč nad evropskim poprečjem, gledano na število prebivalcev.

Težave pa nastanejo pri denarju. Tako je pač kot v vseh klubih. Odvisni so od lastnih sredstev in prosjačenja. Sistemsko financiranje ni rešeno, upajo le, da se bo z ustanovitvijo občinske

— žarilec (4 m.),
— žičar (2 m.).

Pravico do vpisa imajo državljani SFRJ, ki so uspešno končali najmanj 6. razredov osnovne šole in zastolili šolski obveznosti.

Vpis je enak, kot je navedeno za vpis za učence v poklicno kovinarsko in metalurško šolo, in je prav tako treba predložiti vse dokumente, ki so zgoraj navedeni. Kandidati, ki bodo pokazali boljši uspeh, bodo imeli prednost pri sprejemu. Vsi kandidati se morajo javiti na šolskem centru na Ravnah dne 30. junija ob rednem vpisu in 30. avgusta ob izrednem vpisu.

Učenci poklicne kovinarske in metalurške šole in učenci šole za specializirane metalurške delavce prejemaajo v času šolanja mesečno štipendijo, če sklenejo štipendijsko pogodbo z Železarno Ravne.

Višina štipendije je odvisna od učnega uspeha in znaša:

- za nezadostni in zadostni uspeh 550 din,
- za dober uspeh 620 din,
- za prav dober uspeh 700 din,
- za odlični uspeh 780 din.

Učencem metalurških poklicev se povečajo osnovne štipendije za 100 din.

Učenci 1. letnikov dobijo izplačano štipendijo, ob koncu leta se jim pa izplača razlika po učnem uspehu v razredu. Za učence višjih razredov je startna osnova uspeh iz prejšnjega razreda, razlika se jim pa prav tako obračuna na koncu letnikov.

Center razpisuje tudi sprejem 30 učencev in učenk v **strojni oddelek tehniške srednje šole Jesenice, dislocirano enoto na Ravnah na Koroškem.**

Šola traja 4 leta. Pravico do vpisa imajo državljani SFRJ, stari od 14 do 18 let, ki so uspešno končali osnovno šolo. Učenci s prav dobrim in odličnim uspehom ne opravljajo sprejemnega izpita, vsi drugi pa morajo opraviti sprejemni izpit iz slovenskega jezika in matematike — samo pismeno, zato prinesejo s seboj nalivna peresa.

Sprejemni izpiti bodo 30. junija 1976 ob 7. uri, oziroma 30. avgusta 1976 ob 7. uri. Pri sprejemu se prav tako upošteva rezultat psihološkega testa v 8. razredu osnovne šole.

Redni vpis bo 30. junija, a izredni 30. avgusta 1976. Kandidati morajo ob vpisu predložiti vse dokumente, ki so navedeni za vpis v poklicno kovinarsko in metalurško šolo.

Pouk se prične 1. septembra ob 7. uri zjutraj.

Pomanjkljivo opremljenih prijav ne bomo mogli upoštevati.

Šolski center
Ravne na Koroškem

Tako delajo

znak YU3UHI. V prihodnosti želijo ta amaterski sistem na Uršlji še dograditi, tako da bo vzpostavljanje zvez v smeri proti Beogradu še lažje. Postavitev tega pretvornika pomeni revolucijo v UKV tehniki pri nas in daje mo-

zveze za tehnično kulturo nekako uredilo.

Mi jim želimo dobro delo še naprej, in to, da bi jim uspelo pritegniti k temu zanimivemu delu več žensk; doslej je namreč samo ena. r. a.

ŠOLSKI CENTER RAVNE NA KOROŠKEM RAZPISUJE

sprejem 55 (55 m.) učencev v **poklicno kovinarsko in metalurško šolo** v šolskem letu 1976/77 za izučitev poklicev:

- strojni ključavničar (20 m.),
- strugar (10 m.),
- rezkalec (10 m.),
- brusilec (10 m.),
- obratni električar (5 m.).

Šola traja tri leta. Pravico do vpisa imajo državljani SFRJ, stari od 14 do 18 let, ki so uspešno končali osnovno šolo. Redni vpis bo 30. junija, a izredni 30. avgusta 1976. Navedenega dne se morajo učenci osebno javiti ob 8. uri na upravi centra.

Kandidati morajo predložiti upravi centra naslednje listine:

1. Lastnoročno izpolnjeno prijavo za vpis v 1. razred strokovne šole obr. 1,20 s točnim naslovom in pošto, kolkovano s kolkom za 2 din.
2. Zadnje šolsko spričevalo — odpustnico (original) o dovršeni osnovni šoli.
3. Izpisek iz rojstne matične knjige.
4. Splošno zdravniško spričevalo z rentgenskim pregledom pljuč v zdravstvenem domu na Ravnah.

Pregledi so vsak torek in četrtek od 7. do 10. ure, pred pregledom mora biti vsak tešč.

5. Življenjepis.

Šola bo izbrala kandidate na podlagi učnega uspeha, a v primeru prevelikega števila prijavljenih na podlagi sprejemnega izpita iz slovenskega jezika in računstva v obsegu snovi, ki je predpisana za 8. razred osnovne šole.

Kandidati, ki pokažejo boljši učni uspeh, imajo prednost pri sprejemu. V tem primeru bodo sprejemni izpiti 30. junija, oziroma 30. avgusta s pričetkom ob 8. uri.

Učenci — obratni električarji bodo obiskovali teoretični del pouka v Elektrogospodarskem šolskem centru v Mariboru, praktični del pouka pa v obratih Železarne Ravne.

Istočasno svet centra razpisuje sprejem 38 (38 m.) učencev v **šolo za specializirane metalurške delavce:**

- strojni kovač (6 m.),
- talilec pri elektropeči (10 m.),
- strojni kalupar (8 m.),
- valjavec profilov (8 m.),

Nesreče pri delu v aprilu

Marija Rošar, vzmetarna — pri jemanju vzmetnih listov z naloženega kupa za vrtnanje ji je padel vzmetni list na prst in ji ga stisnil.

Alojz Repnik, kalilnica — pri ravnanju nožev mu je ta padel na prst in mu ga stisnil.

Franc Rebernik, materialno gospodarstvo TOZD MO — pri čiščenju ostružkov mu je padel po-

krov na glavo. Delavec, ki je stružil, ni videl ostružkarja v jašku in je zapeljal suport stružnice nazaj, pri tem pa zadel v odprt pokrov, ki je padel nazaj.

Peter Šumnik, vzmetarna — pri preizkušanju vzmeti mu je vrglo vzmet iz hidravlične stiskalnice in ga je udarila po čelu.

Emil Merkužič, materialno gospodarstvo TOZD MO — pri zategovanju vretena za vertikalno čeljust na žagi mu je zdrsnila ročica in si je poškodoval mezinček desne roke.

Vlado Koletnik, TOZD TRO — pri čiščenju stroja je pihnil z noža prah, ta pa mu je padel v oko in mu ga poškodoval.

Alojz Kac, kovačnica — pri izpraznjevanju zaboja je z viličarjem zadel ob cev odpraševalne naprave, ta se je zaradi dotrajnosti porušila in mu poškodovala levo roko — podlahtnico.

Kristijan Jež, jeklarna — pri spuščanju elektrode v elektro obločno peč ga je kavelj za pripenjanje elektrod udaril po prsnem košu.

Vinko Ladinek, kovačnica — pri zapiranjcu avtomatskih klešč ga je skobec udaril po palcu leve roke.

Vinko Videršnik, valjarna — pri ravnanju stroju se mu je ta skotalila na desno roko ter mu poškodovala palec.

Alojz Krajnc, jeklolivarna — pri potiskanju livarskih okvirov je eden zdrsnil s transporterja ter mu zdrsnil na koleno desne noge.

Ivan Šuler, jeklolivarna — pri dvigovanju obešala z ulitki iz vodnega bazena mu je obešalni drog poškodoval prste desne roke.

Mihael Paradiž, valjarna — pri adjustiranju gredic se mu je ena skotalila na levo roko ter mu močno poškodovala mezinček.

Davorin Čerpnjak, livarna — pri prehodu prek transporterja mu je spodrsnilo, pri čemer si je poškodoval gleženj desne noge.

Alojz Videršnik, kovačnica —

pri izvlačenju materiala iz peči mu je padel kavelj na levo nogo.

Anton Pečnik, jeklarna — pri čiščenju praga peči je v peči nastala manjša eksplozija, pri čemer je udaril plamen iz peči ter ga opeknel po obrazu in prsnem košu.

Rudolf Skitek, kovačnica — pri brušenju odkovkov na stabilnem brusilnem stroju mu je odkovek zdrsnil, pri čemer si je obrusil kazalec leve roke.

Albin Štern, jeklarna — pri odstranjevanju nipla iz zložaja elektrod se mu je sosednja elektroda skotalila na levo roko ter mu poškodovala laket.

Maks Poberžnik, valjarna — pri prelaganju gredic ga je udarila žerjavna veriga po obrazu.

Stanko Rožej, kovačnica — pri adjustiranju kovancev si je poškodoval prste leve roke.

Redža Selman, valjarna — pri adjustiranju materiala mu je spodrsnilo, pri čemer si je poškodoval koleno desne noge.

Drago Andrič, kovačnica — pri izbiri sekire za izsekovanje kovancev se mu je sosednja skotalila na levo nogo.

Mato Andrič, gradbeni remont — pri razrezu desk za embalažo na viseči cirkularski si je med odstranjevanjem odpadkov poškodoval mezinček desne roke.

Stanko Planko, transport — med nakladanjem okroglih profilov s pomočjo viličarja se mu je okrogli profil skotalil na palec leve noge.

Pavel Gostenčnik, špedicija — pri nakladanju ulitkov na kamion mu je eden zdrsnil, pri čemer si je poškodoval palec leve roke.

Av gust Pinter, špedicija — pri nameščanju jeklene podložne plošče s tovornega železniškega voza na kamion mu je stisnilo prstane na desni roki.

Bojan Filip, jaki tok — pri brušenju pokrova tipkala na brusilni kozi mu je zaradi nepravilnega načina brušenja udarilo pokrov nazaj, pri čemer mu je poškodovalo palec desne roke.

meni svet na podlagi analize, obstoječega družbenega razvoja preučevanje vzrokov človekove odtujenosti pri delu, v politiki in zavesti, hkrati pa odkrila možnosti, kako bi se človek osvobodil odtujenega položaja in kako bi čedalje bolj bil človek — humano bitje.

Dijaki, študenti, intelektualci, ti že, kaj pa široke množice delovnih ljudi, kakšno je njihovo razmerje do marksizma? Kdo jim skuša predstaviti marksizem živo, življenjsko, plastično, skratka tako, da bi ga kasneje lahko uporabili pri preučevanju življenja in njegovem spreminjanju? Saj zato je; ni ideologija marveč ideja — teorija, katere končni cilj je udejanjenje.

V naši občini se ne moremo pohvaliti, da smo v tej smeri naredili kak bistven korak naprej, vsaj oprijemljivega ne. Vendarle pa se je ob lanskoletni razstavi v počastitev 50-letnice pisane partijske besede porodilo spoznanje, da ima naša študijska knjižnica kompletno marksistično literaturo v slovenščini. To je bilo hkrati tudi opozorilo, da bi v študijski knjižnici kazalo urediti poseben prostor za marksistično izobraževanje. Misel je dala besedo, ta pa bo počasi tudi dejanje, saj je treba prostor le še primerno urediti.

Zamisel je taka, da bo bralcu na prikupnejši način približala to vrsto literature. Pristop do polic bo prost, torej bo vsakdo sam lahko vzel, kar bo želel. Razporeditev knjig bo sistematična, ločena na posamezna področja, na voljo bodo sezname — katalogi za boljše orientacijo. Naenkrat bo lahko v prostoru 16 bralcev. Na policah pa ne bodo samo dela klasikov marksizma, marveč tudi družboslovna literatura, sploh pač toliko, kot je bo na police šlo, torej zakladnica znanja, ki čaka, da ga kdo osvoji.

Nekaj novega je še to, da bo tam tudi marksistični revialni tisk iz drugih republik. Doslej tega ni bilo in kar še drugega manjka, bodo sčasoma dopolnili.

Bržkone pa bodo zaposlili knjižničarja, ki je po tej literaturi razgledan, da bi lahko bil informator za obiskovalce vsak dan od 16. do 20. ure; ta čas je namreč določen bralcem.

Mirno in tiho je za debelimi zidovi gradu. Toplota in knjige bodo sobi dale domačnost, nekaj svojstvenega, treba je samo priti, pobrskati po policah, potem sestiti in brati, študirati — bogatiti duha, da bo lepše živeti in — dokazati, da to potrebujemo.

Z. S.

Albine Lepko, darovali vence in cvetje ter jo v tako lepem številu pospremili k zadnjemu počitku, iskrena hvala. Še posebna zahvala vsem tovarišem zdravnikom, ki so ji posvečali mnogo skrbi ter ji lajšali bolečine.

Zet Franc Pori z družino

ZAHVALA

Ob izgubi brata Avgusta Kelemina se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, znancom in prijateljem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala raven-ski godbi, pevcem in g. župniku za lepe poslovilne besede.

Zalujoči: brat Alojz z ženo Ančko in otroci Igor, Anica in Marjetka.

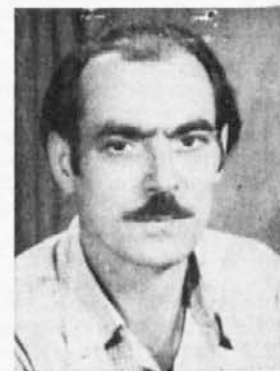
NAŠI UPOKOJENCI

Marija Celec, roj. 5. junija 1939, zaposlena v železarni od 6. septembra 1957 v fazi kontroli TOZD II. Invalidsko upokojena 29. februarja 1976

Karel Kralj, roj. 4. februarja 1917, zaposlen v železarni od 18. februarja 1942 dalje s prekinitvijo, nazadnje v oddelku za ekonomske analize TOZD II. Invalidsko upokojen 21. aprila 1976

Avgust Veronig, roj. 21. novembra 1915, zaposlen v železarni od 23. oktobra 1945 dalje s prekinitvami, nazadnje v valjarni. Upokojen 15. marca 1976.

ZA PREŽIHOV MUZEJ

Akcijo za ureditev Prežihove bajte vodi Zveza kulturno prosvetnih organizacij Slovenije. Letos je imenovala odbor za obnovo in odkup te bajte, ki mu predseduje pisatelj Miloš Mikeln.

Za ta namen je bilo doslej zbranih 250.000 din. V prvem krogu zbiralne akcije so se najbolj izkazali slovenski šolarji, ki so zbrali kar 100.000 din, osem slovenskih kulturnih skupnosti je zbralo 50.000 din, 100.000 din pa je že pred leti prispeval IS SRS. Tega denarja pa je še občutno premalo, zato bo odbor pozval k sodelovanju še ostalih 52 kulturnih skupnosti, vsi občinski sindikalni sveti pa naj bi finančno in politično podprli to akcijo, ki naj bi segla tudi v organizacije združenega dela.

MARKSIZEM BLIŽE DELAVCU

Mož ne more postati spet otrok, kvečjemu se pootroči. Toda, ali ga ne veseli otrokova naivnost in ali ne more tudi on sam na neki višji stopnji stremeti za tem, da reproducira njegovo resnico? Ali ne oživi v otrokovi naravi v vsaki dobi njen svojski značaj v svoji naravni resničnosti? Zakaj bi ne mogla zgodovinska otroška leta človeštva iz dobe, v kateri

so se najlepše izrazila, ohraniti večnega čara, čeprav se njihov čas ne bo nikoli več vrnil? So otroci, ki so nedorasli, pa tudi taki, ki so premodrli za svoja leta.

Koliko ljudi ve, da je to rekel Marx in — koliko jih ve, kaj je marksizem, ali v grobem vsaj to, da sta Marx in Engels oblikovala znanstveni socializem, katerega izhodišče in cilj je, da spre-

ZAHVALA

Iskrena hvala vsem, ki ste ob smrti naše drage mame Ivane Pori sočustvovali z nami, izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter jo v tako lepem številu pospremili na njeni zadnji poti. Iskrena hvala tudi sodelavcem iz obrata pnevmatičnega orodja ter oddelka brusilnice iz obrata strojev in delov za izkazano poslednjo čast in darovane vence.

Mož Jože ter hčerke in sinovi Porijevi

ZAHVALA

Vsem sodelavcem iz železarne, ki ste sočustvovali z nami ob izgubi naše drage tašče in mame

REKREACIJA IN ŠPORT

Tekmovanja v obratih

Osnovna organizacija sindikata sektorja za gospodarjenje je organizirala dve prvenstvi: v plavanju na 50 m prosto je zmagal Ladi Homan, za njim sta se uvrstila brata Prikeržnik.

V tekmovalni posameznikov v namiznem tenisu je prav tako zmagal Homan, drugi je bil Marjan Steharnik, tretji pa Maks Pešl.

Komisija za šport v TOZD I organizira tekmovalne v kegljanju za posameznike na 50 lučanj mešano. Trenutno vodijo: Mitja Homan 210 kegljev, na drugem in tretjem mestu sta Hladnik iz valjarne in Kokalj iz topilnice.

Tekmovalni šport

Nogometaši Fužinarja so dosegli v zadnjih dveh tekmah neodločena rezultata. V Slivnici so igrali 1:1, na domačem terenu pa z Račami 2:2. Ob teh rezultatih je skopnela prednost pred drugo-uvrščeno ekipo s Pobrežja le na tri točke.

Prevaljski nogometaši so v tekmi z Opekarjem igrali neodločeno 2:2.

V koroškem derbiju med Ojstričco in Akumulatorjem so bili boljše Dravograjčani in zmagali z 2:1.

Odbojka

Koroške ekipe zmagujejo naprej. Člani Fužinarja so na vročem terenu v Kanalu premagali Salonit, doma pa Slogo iz Zagreba — obe tekmi sta se končali 3:1. Do konca tekmovalja v II. zvezni ligi so še tri kola. Naši igralci se bodo srečali z direktnimi tekmeci za vrh lestvice. Gostovali bodo na Bledu in v Mariboru, doma pa igrali z Metalcem iz Siska.

Zenska ekipa Fužinarja je brez težav premagala Novomeščanke s 3:0 in praktično že osvojila naslov republiških prvakinja.

Mežičani so zmagali v Polskavi s 3:1, na domačem terenu pa s 3:0 porazili vodečo ekipo Bovca. Za naslov prvaka Slovenije se borijo Bovec, Branik in Mežica. Najboljša ekipa se bo brez kvalifikacij uvrstila v II. zvezno ligo.

Aletika

V Osijeku je bilo tekmovalje za lovoriko Slavonije. V mednarodni konkurenci je Nada Šober dosegla peto mesto v teku članic na 800 m.

S. F.

Starejši pionirji osvojili državno prvenstvo v plavanju

Posamično in ekipno prvenstvo za starejše pionirje je bilo 6. in 7. marca v Beogradu. Našo ekipo so predstavljali: Maja Rodič, Meta Kolmančič, Andreja Brumen, Polona Levar, Meta Levar, Vlasta Pisnik, Tomaž Rodič, Dimiter Vočko in Miran Kos. Ekipa je bila zelo uspešna. Osvojili so prvo mesto v ekipni konkurenci med štirinajstimi jugoslovanskimi klubovi. Posamično pa so si priplavali 9 prvih, 2 drugi in 2 tretji mesti, ter postavili 5 slovenskih in 3 državne rekorde.

Medalje so si priborili:

Rodičeva zlato na 100 m prsno, 200 m prsno v času novega državnega rekorda 2:48,4, in 200 m mešano.

Rodič T. zlato na 100 m in 200 m prsno ter 200 m mešano.

Vočko zlato na 200 m delfin in bron na 100 m delfin.

Kolmančičeva srebro na 400 in 800 m kravl ter bron na 100 m kravl.

Brumnova bron na 200 m prsno. **Levarjeva P., Brumnova, Levarjeva M. in Pisnikova** zlato v štafeti 4 x 100 m mešano v času novega slovenskega rekorda.

Levarjeva P., Levarjeva M., Pisnikova in Kolmančičeva zlato v štafeti 4 x 100 m kravl v času novega slovenskega rekorda.

Kos je še mlajši pionir, pa se je kljub temu uvrstil v disciplinah 100 in 200 m hrbtno na 4. mesto med starejšimi pionirji ter obakrat plaval v času novega državnega rekorda za mlajše pionirje.

Pionirski ekipi iskreno čestitamo, ter želimo, da bi še naprej tako uspešno nastopata na letnih prvenstvih.

H. M.

AVTO-MOTO DRUŠTVO JE ZBOROVALO

Avto-moto društvo Ravne je imelo 6. aprila svojo redno letno skupščino. Na njej je sprejelo načrt dela za obdobje 1976/77, izvolilo nov odbor ter komisije, podelilo pa je tudi 14 priznanj najzaslužnejšim članom.

Za predsednika društva je bil izvoljen Franc Hrastnik, za predsednika nadzornega odbora pa Herman Lesjak. Izvršni odbor šteje 17 članov, nadzorni pa tri. Komisijo za organizacijo in članstvo bo vodil Stanko Strmčnik, komisijo za vzgojo in varnost v cestnem prometu Jože Gerold, komisijo za športno dejavnost Alojz Rebernik, komisijo za gospodarstvo in finance Jože Doberšek in komisijo za SLO in družbeno samozaščito Ivan Vušnik.

Za prizadevno delo pri poučevanju praktičnih voženj, dosežene rezultate pri rallyjih ter dobro delo v posameznih komisijah so prejeli diplome:

Anton Ažnik, Alojz Cigale, Ivan Čegovnik, Adolf Čepelnik, Franjo Ferlin, Franc Kobolj, Janez Kurnik, Ludvik Oder, Mirko Pratnaker, Alojz Raško, Drago Rek, Slavko Strmčnik, Jožef Teuž in Janko Torej.

Skupščina je sprejela naslednji delovni načrt:

1. skrbeti je treba za rast članstva, ki naj bi bila enaka kot v minulem obdobju.
2. Dokončati je treba gradnjo društvenih prostorov.
3. Povečati je treba kapaciteto šole, tako da se bo čas čakanja čim bolj zmanjšal. Dodatno je treba vključiti šolanje traktoristov in kolesarjev s kolesi na motorni pogon.
4. Skrbeti je treba za materialno rast društva ter gospodarno upravljati z vsemi društvenimi oz. družbenimi sredstvi.
5. Več pozornosti je treba posvetiti športni in propagandni dejavnosti ter družbenemu življenju članstva.
6. Tesneje je treba sodelovati s sosednjimi društvi AMD Radlje, Dravograd in Slovenj Gradec, kakor tudi z drugimi društvi AMZS.
7. Bolj je treba sodelovati s

krajevnimi in občinskimi forumi na vseh področjih družbenopolitičnega življenja.

ŠAH

Na hitropoteznem turnirju za prvenstvo Fužinarja je februarja med 10 tekmovalci po dvokrožnem sistemu zmagal Jože Jesenek. Vrstni red: Jesenek 16, Erjavc 14,5, Planinšek 14 itn. V marcu je na enakem turnirju s 16 udeleženci, med katerimi je bilo tudi nekaj Mežičanov, zmagal Vidmar. Vrstni red: Vidmar 13, Erjavc 12,5, F. Kolar 11 itn. Po treh turnirjih vodi Andrej Erjavc. Kalendar hitropoteznih prvenstev je objavljen v šahovski sobi v DTK.

Letošnje tekmovalje šahistov Slovenskih železarn je bilo v Celju. Sodelovalo je šest štiričlanskih ekip. Vrstni red:

1. Železarna Jesenice 15, 2. Železarna Store 13, 3. Železarna Ravne 12 itn. Za našo železarno so igrali J. Jesenek, inž. Žunec, Ristič, F. Kolar in V. Pesjak.

STRELJANJE

Na občinskem prvenstvu v streljanju z zračno puško za leto 1976 so bili doseženi naslednji rezultati:

ekipno: 1. SD Knez Pepi Ravne I, 2. SD TON Mežica, 3. SD Knez Pepi Ravne II itn.

Posamezno moški: 1. Evgen Korinšek (Knez Pepi) 358 krogov, 2. Edi Praper (TON) 356, 3. Jože Podbevšek (Knez Pepi) 347 itn.

Posamezno ženske: 1. Štefka Petrič 258, 2. Majda Pliberšek 217, 3. Zdenka Zagernik 170 (vse Knez Pepi) itn.

Ekipno mladinci: 1. ŠSD Šolski center I, 2. ŠSD Gimnazija, 3. ŠSD Šolski center II.

Posamezno: 1. Ivan Kajnik (ŠC) 333, 2. Tomo Šater (Gimnazija) 268, 3. Franjo Paradiž (ŠC) 265 itn.

Pionirji ekipno: 1. SD Knez Pepi, 2. ŠSD Štalekar Mežica, 3. ŠSD Pionir Ravne.

Pionirji posamezno: 1. Zvonko Štrekelj 158, 2. Peter Šnajder 145, 3. Damijan Sagernik 140 (vsi Knez Pepi) itn.

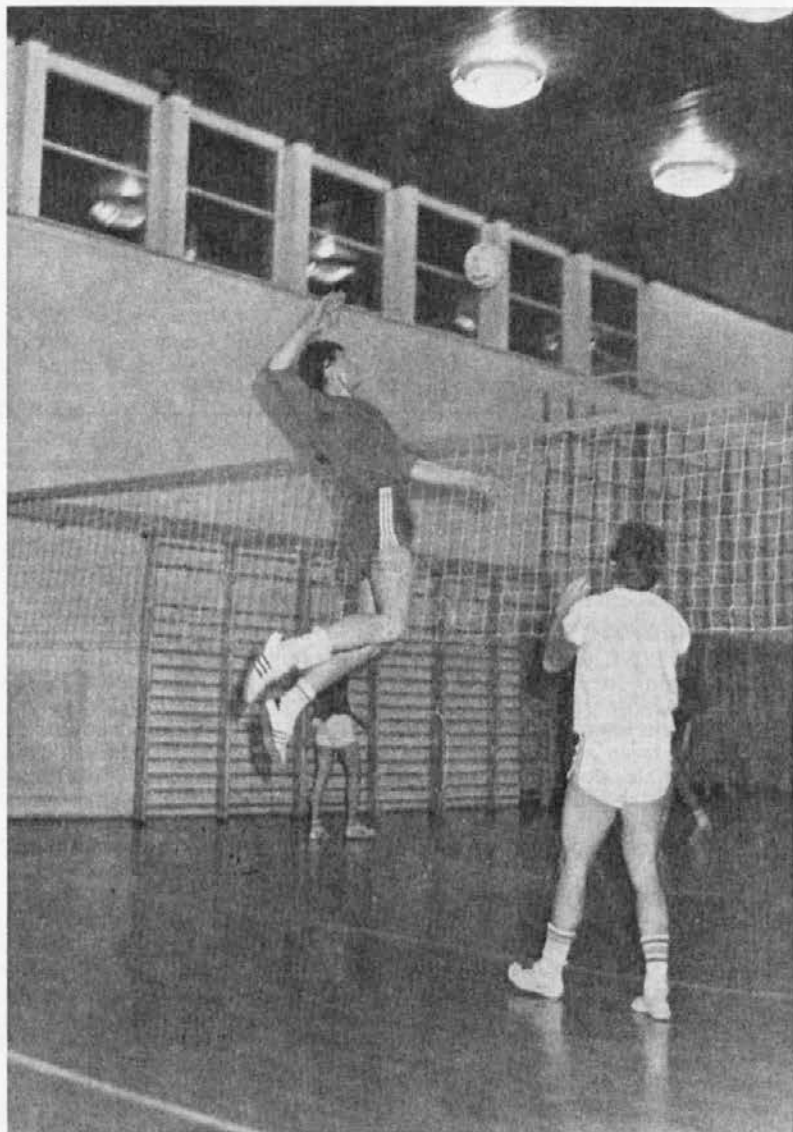
Iz nerazumljivih vzrokov niso sodelovali strelci iz Črne in Mežice.

Na družinskem prvenstvu z zračno puško je bil vrstni red: 1. Korinšek 363, 2. Štrekelj 351, 3. Mithans 292 itn.

Strelska družina TON Mežica je ob otvoritvi strelišča za zračno puško priredila tekmovalje. Ekipno so zmagali domačini pred Ravenčani, rezultati posameznikov pa so: 1. Edi Praper (TON) 275, 2. Evgen Korinšek (Knez Pepi) 260, 3. Ivan Kajnik (Knez Pepi) 260 itn.

Na republiško prvenstvo so se uvrstili: Korinšek, Praper, Podbevšek, Kajnik, Štrekelj, Šnajder in Sagernik.

-ervi-

Spanželov Lojz — skok na mreži in zdaj tudi v zakon. Zato — dvojne čestitke

Gibanje zaposlenih v tovarni

od 21. marca do 20. aprila 1976

Zap. št.	Priimek in ime	Rojen	Kvalifikacija	Obrat	Odkod je prišel
SPREJETI DELAVCI:					
1.	Boženek Zofija	6. 5. 1945	NK delavka	kontrola kakovosti	za določen čas
2.	Furman Franc	28. 5. 1934	NK delavec	materialno gospodarstvo TOZD II.	iz druge delovne organizacije
3.	Fortin Edvard	23. 10. 1956	KV topilec o. p.	topilnica	iz JLA
4.	Gnamuš Marija	13. 11. 1947	KV delavka	kadrovska služba	za določen čas
5.	Jovanov Jelka	30. 6. 1954	SS ekonomski tehnik	AOP	za določen čas
6.	Kokalj Anton II.	12. 4. 1956	KV strugar	centralna delavnica	iz JLA
7.	Kovačič Janez	7. 12. 1956	KV str. ključavničar	valjarna	iz JLA
8.	Ladinik Avgust	20. 10. 1947	PK delavec	topilnica	iz druge delovne organizacije
9.	Lampret Ivan III.	16. 2. 1952	NK delavec	čistilnica	iz druge delovne organizacije
10.	Medved Ivan	24. 4. 1952	KV livar	livarna	iz druge delovne organizacije
11.	Meh Rajko	27. 8. 1955	KV žarilec o. p.	valjarna	iz JLA
12.	Oder Ivka	19. 12. 1946	KV delavka	PD TOZD I.	za določen čas
13.	Prikeržnik Alojz	12. 6. 1960	NK delavec	skladiščna služba	prva zaposlitev
14.	Razdevšek Ivan III.	31. 7. 1956	KV strugar	obrat strojev in delov	iz JLA
15.	Rebernik Albert	18. 1. 1949	PK topilec	topilnica	
16.	Rogina Vladimir	5. 6. 1956	KV kovač	kovačnica	iz JLA
17.	Stojanović Radivoje	4. 1. 1955	KV ključavničar	obrat pnevmatskih strojev	iz JLA
18.	Strmčnik Jože	10. 1. 1956	NK delavec	valjarna	iz JLA
19.	Sušec Avgust	10. 8. 1953	KV zidar	gradbeni obrat	iz JLA
20.	Sušnik Jože	11. 1. 1955	KV avtomehanik	strojni obrat	prva zaposlitev
21.	Šumah Milan	11. 10. 1951	NK delavec	livarna	iz druge delovne organizacije
22.	Veršnik Emilija	9. 4. 1956	NS	AOP	za določen čas
23.	Viltušnik Marjan	2. 2. 1956	NK delavec	topilnica	iz druge delovne organizacije
ODJAVLJENI DELAVCI:					
1.	Božank Antonija	5. 2. 1955	KV jedrarka	livarna	dana odpoved
2.	Celec Marija	5. 6. 1939	NK delavka	fazna kontrola TOZD II.	invalidska upokojitev
3.	Fujs Dragica	24. 7. 1957	NK delavka	pilarna — TRO	dana odpoved
4.	Grajzl Ana	18. 6. 1950	SS ekonomski tehnik	AOP	dana odpoved
5.	Junger Marjana	1. 8. 1957	NK delavka	pilarna — TRO	potek pogodbe
6.	Kocić Savo	29. 4. 1950	NK delavec	topilnica	samovoljna zap. dela
7.	Kordež Jožef	25. 2. 1947	NK delavec	vzmetarna	samovoljna zap. dela
8.	Kos Franc III.	9. 2. 1957	KV rezkalec	obrat pnevmatskih strojev	v JLA
9.	Kralj Karel	4. 2. 1917	SS strojni tehnik	oddelek za ekonomske analize TOZD II.	invalidska upokojitev
10.	Oder Branko	6. 3. 1957	KV kovač o. p.	kovačnica	v JLA
11.	Osrnjak Aleksander	27. 4. 1947	NK delavec	vzmetarna	samovoljna zap. dela
12.	Pečnik Miran	7. 2. 1956	KV kovač	centralna delavnica	dana odpoved
13.	Praznik Franc III.	27. 12. 1946	SS komercialni tehnik	elektro obrat	dana odpoved
14.	Stropnik Bojan	25. 7. 1957	KV žarilec o. p.	kovačnica	v JLA
15.	Sušec Marjan	21. 7. 1957	KV strugar	obrat strojev in delov	v JLA
16.	Škorjanc Jože	5. 5. 1957	KV ključavničar	obrat strojev in delov	v JLA
17.	Tasič Marjeta	20. 4. 1955	NK delavka	meh. del. — TRO	dana odpoved
18.	Todorović Vladimir	23. 8. 1956	NK delavec	topilnica	dana odpoved
19.	Vaukman Marina	17. 12. 1957	KV strugar	obrat pnevmatskih strojev	dana odpoved
20.	Veronig Avgust I.	21. 11. 1915	KV delavec	valjarna	starostna upokojitev
21.	Vrbnjak Marjan	7. 4. 1957	KV žarilec o. p.	kovačnica	v JLA
22.	Vučetić Dušan	15. 9. 1943	NK delavec	čistilnica	samovoljna zap. dela

FILATELUS FILATELUS FILATELUS FILATELUS FILA

Drage olimpijske znamke

V okviru XXI. olimpijskih iger v Montrealu je Kanada izdala znamke na folijah zlata, srebra in bronze. Serija znamk v kovini popolnoma ustreza seriji, izdani 17. aprila 1974, z doplačilno vrednostjo v korist olimpijskega komiteja. Kanada je ob tej priliki prvič v svoji zgodovini izdala znamke z doplačilno vrednostjo.

Serija teh treh znamk ima nominalne 8 C + 2 C, 10 C + 5 C, 15 C + 5 C. Velikost znamke je 24 x 40 mm, debelina pa 1,5 mm. Vsaka znamka ima vtisnjen žig pošte, kontrolni žig in oznako čistosti kovine. Poleg tega ima vsaka znamka svojo edinstveno serijsko številko, ki je enaka pri vseh treh znamkah iste serije.

Izdana serija v bronzi \$ 20, v srebru (46 g srebra 999/1000 čistosti) \$ 50, v zlatu (69 g zlata, 24-

karatno) \$ 750, kombinirana serija: bronza, srebro in zlato \$ 300.

Vsaka serija je bila izdana v posebnem elegantnem etuiju.

Nove znamke pri nas

Ob proslavi 100-letnice rojstva velikega srbskega književnika Borisava-Bore Stankovića je izdala skupnost JPTT 31. marca priložnostno poštno znamko za 1,20 dinarja. Likovno rešitev je pripravil slikar Andreja Milenković, ki je prikazal portret slavljenca v ospredju, medtem ko je v ozadju stara vranjanska hiša. Znamko je natisnila v tribarvnem ofsetu državna tiskarna NDR, in sicer v polah po 9 znamk. Naklada izdaje je en milijon znamk.

Za dan, ko je prišla v prodajo omenjena priložnostna znamka, je biro za poštne znamke in tisk pripravil tudi priložnostni ovitek, ki se prodaja za 2,50 dinarja, medtem ko je mogoče FDC ovitek z žigom »Prvi dan« kupiti za 3,50 dinarja.

U. F.

CENEJŠA STANOVANJA NA RAVNAH

France: »Ali si že slišal, da bodo gradnjo stanovanj pocenili?«
Jaka: »Kako jim bo pa to uspelo?«

France: »Brezplačno dobivajo iz mestnega vodovoda apno in pesek, pravijo pa, da bo v kratkem pritekla tudi malta.«

IZREKI

Prve odločitve niso vedno najpametnejše, običajno pa najbolj poštene.

Lessing

*

Nikoli ne govori o svojem poreklu, kajti poreklo mladega človeka je to, kar doseže sam.

Arabski izrek

Fotografije za to številko so prispevali: Franc Kamnik, Franci Kamnik II, Bogdan Zelnik in kadrovska služba.

IZOBRAZBA — KVALIFIKACIJA:

Sprejeti delavci:

- 1 — SS ekonomski tehnik
- 2 — KV ključavničarja
- 1 — KV livar
- 2 — KV strugarja
- 1 — KV kovač
- 1 — KV avtomehanik
- 1 — KV zidar
- 2 — KV delavec
- 1 — KV žarilec o. p.
- 1 — KV topilec o. p.
- 1 — PK topilec
- 1 — PK delavec
- 7 — NK delavcev
- 1 — NS

Odjavljeni delavci:

- 1 — SS strojni tehnik
- 1 — SS komercialni tehnik
- 1 — SS ekonomski tehnik
- 1 — KV ključavničar
- 2 — KV strugarja
- 1 — KV kovač
- 1 — KV rezkalec
- 1 — KV jedrark
- 1 — KV delavec
- 2 — KV žarilec o. p.
- 1 — KV kovač o. p.
- 9 — NK delavcev